

Alenka Klopčič

Pisma dveh deklet

Emu in Samira

EKO
knjiga

**Pisma dveh deklet
Ema in Samira**

Eko knjiga, 2011

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-32

KLOPČIČ, Alenka

Pisma dveh deklet : Ema in Samira / Alenka Klopčič ;
[ilustracije Marta Bartolj]. - Lukovica : Eko knjiga, 2011

ISBN 978-961-92964-9-3

257262080

Pisma dveh deklet Ema in Samira

Alenka Klopčič

Deset odstotkov najbogatejših Zemljanov
ima v lasti 85 odstotkov svetovnega bogastva,
spodnjih deset pa 3000-krat manj.
To knjigo posvečam vsem depriviligiranim
otrokom na svetu.

Avtorica

Živijo, Samira!

Kako si? Jaz sem kar v redu. V šoli smo prejšnji teden pri matematiki jemali vektorje, pa mi ne gre ravno najbolje, tako da zdaj hodim še na popoldanske inštrukcije. Mučno, ker je zunaj lepo vreme in bi se raje družila s prijatelji. Vsak dan se dobivajo pred šolo in tudi Mark je zraven, jaz pa se jim ne morem pridružiti. Zadnjič me je Mark povabil v kino, pa mi mami ni dovolila, čeprav sem rekla, da bi šla s Saro in Majo. Mami pravi, da je najprej učenje, potem zabava. Prav bedno. Sicer je Mark res luštkan, še bolj kot Andrej. No, z Andrejem sva zdaj prijatelja, čeprav bi on še vedno raje hodil z mano. Sara mi je zadnjič rekla, da sta se Andrej in Mark nekaj prepirala zaradi mene. Glede ljubezni se mi kar dogaja ... Mogoče mi zato tudi vektorji ne grejo. Ne, ta šola je kar nekaj. Ni mi jasno, kaj bom vse te vektorje pa geografijo in književnost sploh potrebovala v življenju. Študirati tako ali tako ne mislim! No, le sociologija mi je všeč, saj sem tako spoznala tebe. ☺

Res pa mi oči pravi, da bom lahko potovala samo, če bom imela dobro službo. In dobra služba naj bi bila pogojena z izobrazbo. To je po njegovih besedah najboljša investicija, v katero lahko v življenju vložimo. Oči je zadnje čase ves čas na poti, večinoma službeno, prejšnji vikend pa je šel še s prijatelji s košarke v Madrid. Mami je bila malo užaljena, ker ji je rekel, da tokrat ne bo nihče s seboj vzela družine. Potem sta se nekaj dni prepirala, ker se ji ni oglašal na telefon. Brez zveze. Starejši samo komplicirajo ... No, mami si je zdaj umislila aerobiko in je v fitnesu po dve uri dnevno. Noro, ti rečem. Komu se da telovaditi? Še pri športni vzgoji si punce ena drugi pišemo opravičila, potem pa raje malo klepetamo na klopi ob igrišču.

Pa ti, kako si kaj? Že veliko časa je minilo od tvojega zadnjega pisma. Upam, da se mi tokrat prej oglasiš. ☺

Pozdravček

Ema

Draga Ema,

jaz sem dobro, hvala. Vidim, da je tvoje življenje kar pestro. Lahko si srečna, da imaš takšno mamo. Moja raje vidi, da ji pomagam pri iskanju in prodaji pločevink, šola se ji ne zdi koristna. Včasih je sicer vesela, če grem v šolo, ker ve, da se imam tam lepo, sicer pa raje vidi, da sem ob njej. Ne zaupa učiteljici, poleg tega pa se mimo šole vsak dan sprehajajo vojaki. Zadnjič je moja starejša sestra izginila za cel dan! Babica jo je šele zvečer našla in mi je naslednji dan rekla, naj se vojakom, če jih vidim, izognem v velikem loku. Ne vem, zakaj tako misli, a jo bom raje ubogala.

Moja babica je že zelo stara, toda zelo modra. Zadnjič sem slišala, da je mami govorela, da očeta ne bo nazaj, ker bi se sicer že vrnil. Ne vem, kam je odšel, mama mi je povedala le, da je moral oditi za delom in da se bo vrnil po nas. Če nas bo sploh našel, si mislim. Tudi jaz ga pogrešam. Ko je bil z nami, mami ni bila tako prestrašena in s sestro sva lahko bili več časa zunaj šotora. Mami pravi, da mu nenehno piše pisma. Vsakokrat, ko se odselimo, mu sporoči, kje smo.

Zdaj smo sicer že nekaj mesecev v istem begunskem centru in tu je kar prijetno; nihče ne razbija in se ne tepe ponoči, tudi eksplozij ni pogosto slišati. Popoldne je težje priti do vode, ker je več ljudi v vrsti in je včasih zmanjka, a se naša babica zelo znajde; zdaj je že trikrat zamenjala svoja osušena zelišča za vedro vode. Ko smo še živeli v naši

vasi, je s svojimi zelišči pomagala sovaščanom, če so se poškodovali ali če so zboleli. Zdaj ima le majhen vrtilček znotraj šotora, kjer raste nekaj zelišč; veliko manj, kot jih je imela prej. Mislim, da zato tudi ne pusti nikomur, da bi vstopil v naš šotor. Tudi jaz bi rada pomagala ljudem. Mislim, da bi lahko bila zdravnica. V našem begunskem centru je poleg belega zdravnika tudi neka mlada zdravnica, ki je takšna kot mi in tudi vse bolje govori naš jezik. Pa tako prijazna je ... Zadnjič me je bolel trebuh in mi je dala piti nek napitek, po katerem mi je bilo hitro bolje. Nikomur nisem povedala, da sem pojedla nek rdeč sadež, ki sem ga našla na tleh. Tisti dan smo ostali brez kosila, ta jagoda pa je bila videti prav sladka ... Zdaj pa moram zaključiti, angleščine je konec za ta teden.

Lep pozdrav,

Samira

Hej, Samira!

Vidim, da tudi tvoja mami pogreša očeta kot moja. Meni pa čisto ustreza, ker sem lahko več časa na internetu in klepetam z Markom, saj mama tega sploh ne opazi. Tako je super, morala bi ga spoznati. Matematika mi še vedno dela težave, a bo že. Če me bo učitelj poklical pred tablo, se bom že kako znašla. Navadno kar nasede, če ga katera od deklet bolj milo pogleda. ☺

Kako kaj zelišča tvoje babi? Zadnjič sem mami omenila, da jih goji, pa jo je blazno zanimalo. Mami je namreč poskusila že vse možne pomirjevalne tablete, zdaj je odkrila jogo, a nič ne deluje. Mislím, da jo vse bolj skrbi, kaj počne oči. Res nista več toliko skupaj kot včasih in tudi smejita se ne več tako pogosto. Včasih sta zvečer, ko sva šla z malim spat, skupaj pogledala še kak film. Vsake toliko se je slišal njun smeh in šepetanje, zdaj pa mami sama strmi v televizijo in ko jo vprašam, kaj gleda, mi ne zna odgovoriti. Oči prihaja vse pozneje domov, potem gre pa takoj spat. Tudi na večerjo ali v gledališče je ne pelje več kot včasih, ko naju je prišla čuvat stara mama. Skratka, mami bo vesela, če mi boš zaupala, katero zelišče je učinkovito pomirjevalo. Če bo tvoja babi to vedela, seveda ...

Zdaj sem odkrila nov barček v bližini šole. V bistvu me je tja prvič peljala Tina, starejša punca, ki sem jo spoznala pred kratkim na gledališkem krožku. Ja, vpisala sem se na ta krožek, ker so tam skoraj vsi popularni fantje in punce naše šole. Upam, da se tudi malo znebim treme pred javnim nastopanjem. Za enkrat kar gre, saj še nisem bila izpostavljena nastopanju in igranju, smo se bolj spoz-

navali ... Imaš ti tudi kakšne težave s samozavestjo? Hej, kakšni so pa kaj fantje v tvoji šoli? Nikoli nič ne omeniš

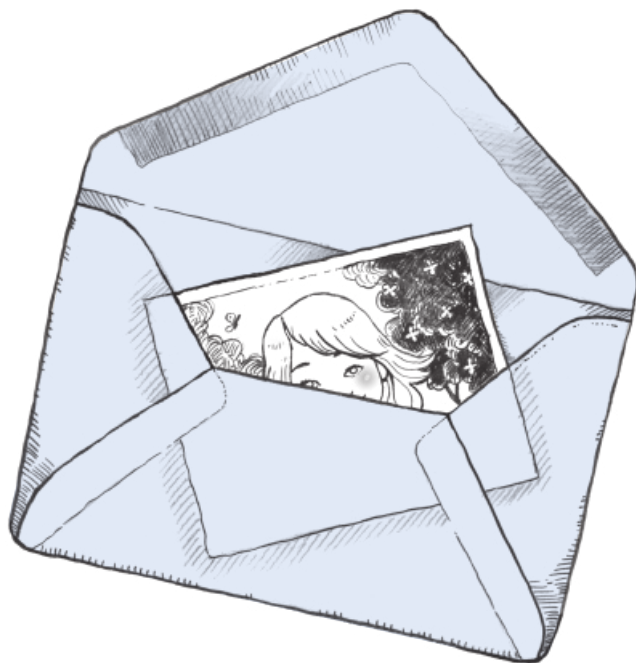
...

Hotela sem ti reči, da ti gre angleščina res dobro. Sicer je nekaj pravopisnih napakic, a upam, da jih bova skozi tole dopisovanje uspešno odpravili. Tole je res dobra ideja naših učiteljev, a ne? Da nas takole povežejo ...

Pismu prilagam svojo fotografijo. Na njej imam še malo krajše lase kot sedaj, sem pa enako okrogla ...

Lepo bodi in kmalu piši!

Ema

Najdražja Ema,

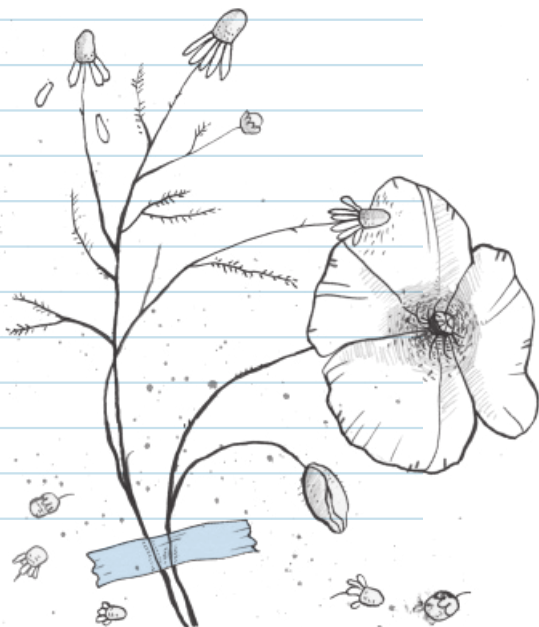
hvala za pozitivno kritiko glede slovničnih napak.

Moram reči, da sem prav zaradi najinega dopisovanja začela še bolj uživati v učenju tako tujega jezika kot naše literature. Sicer pa naredim manj napak pri angleščini kot pa pri maternem jeziku!

Hvala tudi za tvojo sliko. Tvoji lasje so res lepi. So naravno tako svetli? In kaj misliš s tem, da si okrogla? Sem gledala sliko, pa se mi niti ne sanja, kaj si s tem mislila. Videti si prav lepa, veš.

Aja, babico sem vprašala za zelišče, ki bi pomagalo tvoji mami. Omenila je ajvan, ampak ne vem, če ga pri vas sploh poznate. Mi ga najpogosteje uporabljamo kot začimbo. No, podoben učinek ima tudi timijan.

Tega verjetno poznate, sicer pa babica pravi, da ste pri vas lahko srečni, ker imate cela polja 😊 kamilic v primerjavi z nami. To so njene besede, ne moje.

Babica pravi, da tudi kamilica pomirja. »Če si bo pripravila vroč čaj in si priklicala pozitivne misli, bodo njene težave počasi izginile,« je rekla.

Vprašala me je tudi po tebi. Babico veliko bolj zanima moja šola kot pa mamico. Ta veliko raje vidi, če sem v njeni bližini, ne zaupa prav nikomur. Moja sestra je ves čas poleg nje in zdi se, da ji je tako čisto vseč, mene pa zanimajo tudi druge stvari. Sploh v šoli se počutim enkratno! Toliko novih stvari vedno izvem in učiteljica je res prijazna; prav tako kot nova zdravnica.

Vprašala si me po fantih v naši šoli. Pri nas imamo pouk ločeno: en dan fantje, naslednji dan punce. Tako se niti ne vidimo. Edini fant, s katerim se vsak dan vidim, je tisti, ki živi v sosednjem šotoru. A mu ne vem imena. Ti bi rekla, da je »luštkan« ...

V slovar sem pogledala tudi, kaj pomeni samozavest. Vprašala si me, če imam težave z njo. Moram ti priznati, da se do tega tvojega vprašanja s tem sploh nisem ukvarjala ... No, ne vem, če je to kaj povezano ... Ko sem zadnjič stopila iz našega šotoru, me je sosedov fant pozdravil, jaz pa sem se skrila nazaj v naš šotor.

Kako si ti? Upam, da sta tvoja starša že boljše. Mimogrede, kdo je »mali«?

Lepo te pozdravljam,

Samira

Čao, Samira!

Hvala za kompliment glede videza. Veš, zdaj je blazno popularno, da smo punce dolgolase in vitke. Tako kar malo tekmujejo med seboj, katera bo imela lepše in daljše lase, za postavo pa je tudi treba skrbeti. Zadnjič mi je Tina povedala, da ona vsak obrok, ki ga zaužije, takoj izbljuva, da se ne zredi. Jaz sem poskusila, a mi to ne gre ... Zato sem pa raje malo bolj aktivna pri športni vzgoji; pa še dolgčas mi ni med poukom, sem ugotovila. ☺ Bi pa tudi jaz rada videla kakšno tvojo fotografijo. Mi lahko pošlješ kakšno?

Hvala tudi za babičin nasvet. Mami se je zdela sama sebi tako trapasta, ko sem ji povedala za kamilice, da je začela kar jokati. Zadnje čase res veliko joka. Sploh ne vem, kaj ji je. Zdaj je opustila aerobiko in jogo. Vsak večer si pripravi kamilični čaj in ko ga spiše, zaspi pred televizorjem, da ga pogosto ugasnem šele zjutraj, ko vstanem.

Oči je pa vsak teden v drugi državi, tako se skorajda ne vidita. Tudi ko pokliče, želi govoriti le z mano pa z malim. Aja, »mali« je moj bratec Aleks. ☺ Ima štiri leta in je kar priden. Včasih, ko nima družbe, mi tečnari za igro, sicer je pa čisto v redu. No, zadnjič me je skoraj pobralo od sramu, ko sem šla z mami in Aleksom iz trgovine, ki je v bližini šole. Pred šolo so bili fantje, med njimi tudi Mark in Andrej. Pa je Aleks začel skakati okrog mene in vpiti: »Ema, greva se oslička, greva se oslička! I-A, I-A!« Mami se je smejala, ko je videla, kako nerodno mi je, mali pa je mislil, da je on tako silno zabaven in je še bolj skakal in vpil. Fantje pa so tudi skoraj dol popadali od smeha. Verjetno sem bila rdeča kot paradižnik. Z Aleksom se doma namreč pogosto igrava, da sem jaz njegov osliček in ga nosim na hrbtu. To mu je strašno zabavno.

Zdaj je že nekaj dni od tega in še vedno mi je nerodno iti mimo Marka in njegove družbe, ker začnejo njegovi prijatelji vedno oponašati osla (»I-A, I-A!«). Verjetno bo moralo miniti še kar nekaj časa, da bom nehala zardevati zaradi tega. Tudi v tisti bar pri šoli od takrat nisem stopila in v zadnjem času tudi z Markom nič ne klepetava prek elektronske pošte ... Malega bi najraje kar pregriznila!

Ej, super za tega tvojega soseda! Moraš izvedeti vsaj to, kako mu je ime! Več kot očitno si mu všeč, če te je pozdravil. Se ti ne zdi? ☺ Daj, daj, zberi pogum in ga pozdravi nazaj. Bom mislila nate ...

Pozdrav in objem

Ema

Pozdravljena, Ema!

Bojim se, da se bo najino dopisovanje počasi zaključilo. Naša učiteljica se namreč poslavlja, menda jo pošiljajo v nek drug, večji begunski center. Tako ne vemo, če bomo tu sploh še imeli pouk. Srčno upam, da se bo kako uredilo! Res pa je, da je zadnje tedne v šoli vse manj otrok, ker se ponoči znova pojavljajo eksplozije. Zveni sicer, kot da so nekje daleč v daljavi, a se nikoli ne ve. Če bodo vedno bliže, bodo premestili celoten center in tudi nas ...

Morda bi bilo tako še bolje, saj je zdaj poleg mamice in sestre tu nerada tudi babica. Zadnjič se ji je zgodilo, da je pred šotorom z nekim možem menjavala zelišča za vodo, njegova hčerka – bila je čisto majhna, jaz sem jo videla le od daleč, ko sem se vračala od pouka – pokradla vsa zelišča! Medtem ko je njen oče babici izročal vodo, je mala skočila v naš šotor in iz njega stekla z babičinimi zelišči. To jo je čisto potrlo. Pa sploh ne toliko to, da je ostala brez zelišč, ampak to, da so ljudje tako ubogi, da so primorani krasti. Naš bog tega ne dovoljuje in večina naših sosedov je zelo spodobnih ...

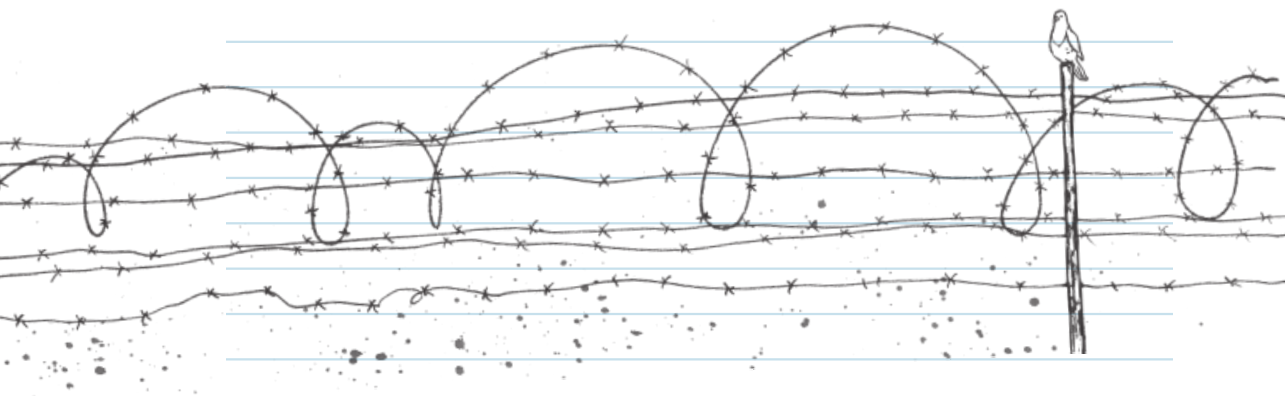
Hvala za spodbudne besede glede soseda, čeprav se bojim, da ne delujejo. ☺ Zadnjič me je ogovoril v vrsti za vodo. Po tem, ko smo ostale brez zelišč, smo morale spet v vrsto za vodo. No, pozdravil me je, a sem se obrnila proč. Ne vem, postane mi malo nelagodno, ko me ogovori fant. Morda zaradi mamice in sestre, ki se vselej izogibata moškim.

Saj res! Oče nam je pisal! Zdaj je spoznal nekoga, ki mu bo menda pomagal prepotovati na drugo celino, v boljši svet. Mislim, da je to tvoja celina. Ko bo tam našel delo,

*nam bo lahko poslal denar in pomagal tudi nam
prepotovati tja. Verjetno pa se domov še nekaj časa ne
bomo mogli vrniti, tako vsaj pravita mamica in babica ...*

*Draga Ema, če ne boš prejela naslednjega pisma, vedi,
da ti nisem mogla pisati. Potrudila se bom, da ti bom
pisala takoj, ko bo mogoče. Misli na nas – zdaj res
potrebujemo svetle misli. Še to: imej rada svojega bratca.
Zdi se, da te on obožuje.*

*Srečno tebi in tvojim,
Samira*

Draga moja Samira,

tvoje pismo me je res pretreslo. Sploh si ne predstavljam, v kakšnem svetu živiš – begunski center, eksplozije, strah ... Res mi je hudo, da mora kdo takole živeti, medtem ko nam je tule v bistvu prav lepo. Imamo sonček, če ga pa ni, odpremo dežnik. Zdi se, kot da pri vas nimate niti dežnika.

Medtem ko ti tarnam o vektorjih – mimogrede, te sem zdaj odpravila z najboljšo možno oceno, zahvala gre sitnemu inštruktorju! – in o svoji simpatiji, živiš ti trdo življenje, v katerem ti je šola svetla luč. Da je to mogoče, si ne bi mogla nikdar predstavljati, če ne bi bilo tvojih pisem. Odirajo oči, veš. Resnično upam, da bo s tabo in tvojo družino vse v redu in da se boš lahko vrnila v šolske klopi. Ne pozabi, hočeš postati zdravnica!

Oglasi se, ko boš le lahko. Velja? Morda tega pisma potemtakem sploh ne boš prejela?

Skorajda se mi ne zdi spodobno pisati o sebi, a naj vseeno omenim ... Moram nekemu povedati, sploh pa si ti moja najdražja prijateljica ... Moja starša se bosta ločila. Oče se je preselil z neko svojo sodelavko v ne tako oddaljen kraj. Pravi, da zato ni odšel kam drugam, da bo bliže meni in Aleksu, toda po resnici povedano, mi je vseeno, kje živi. Mami zdaj popije na litre kamiličnega čaja, čeprav se mi zdi, da ji je nekoliko odleglo vsaj to, da zdaj ve. Mislim, da je bila nevednost zanjo hujša ...

Aleksa sem objela takoj, ko sem prebrala tvoje pismo – res sem grdo pisala o njem. Saj je pravi mali škratek in zdaj se še več igram z njim. Zadnjič, ko sem šla mimo Markove družbe in so se začeli norčevati iz mene (saj veš: »IA-IA!«), sem se obrnila k njim in jim zabrusila, da me ni

sram, da se igram z mlajšim bratcem. Če se jim zdi to narobe, je lahko njih sram. Od takrat me samo pozdravijo, ko grem mimo, Mark pa se mi je spet oglasil po elektronski pošti ... ☺

Dovolj o meni. Še enkrat – upam, da bo s teboj in s tvoji mi vse v redu, da prejmeš to pismo in mi tudi odgovoriš. Pa ne pozabi napisati novega naslova, kamor ti lahko pišem, če se boste preselili!

Pošiljam ljubeče pozdrave – tudi od moje mami!

Ema

Draga Samira,

poskušam ponovno. Upam, da te tokrat moje pismo doseže oziroma da ti ga bodo posredovali, če te ni več v begunskem centru, kjer ste bili. Res pogrešam tvoje besede; tudi zato, ker me skrbi, kaj se dogaja s tabo, ko jih ni. Zdaj bolj razumem negotovost, ki je pestila mojo mamo, ko je bil oče ves čas naokrog ...

Jah, zdaj smo malo raztreščena družina. Aleks je zelo rad pri očetu, jaz pa ne, čeprav naju pride iskat vsak drugi vikend. Saj se trudi in nas vozi – aja, vedno je z nami tudi tista njegova Tanja, s katero sem tako nerada! – po trgovinah in nam kupuje, kar si zaželimo. Ali pa nas pelje v živalski vrt, na piknik ali pa taborit. Navadno prevlada Aleksova želja, kam bi šli, ker je meni, po resnici povedano, vseeno. Najraje bi ostala doma. Tako nikoli ne odgovorim, ko oče vpraša: »Kam pa danes, banda?« Ah, ti starši. Včasih si želim, da me sploh ne bi bilo. Sploh ne razumem, kako se lahko dva takole na smrt spreta, ko pa sta leta in leta uživala skupaj. Kje se vse skupaj obrne? Zagotovo ima pri tem kaj Tanja, ki je vedno vsa lepa in objema mojega malega kot bi mu hotela biti mama.

Običajno potem izkoristim očeta, da mi kupi, kar si zamislim. Zdaj imam že toliko oblačil in kozmetike, da me vse sošolke zavistno gledajo. Jaz pa prav uživam v tem! Če nimam več očeta, imam pa vsaj njegov denar!

Aja, Mark! Pred mesecem dni – joj, kako čas beži! – sva začela hoditi. Tisti čas mi je res dogajalo. Ampak zgodilo se je, da mi že po nekaj dneh ni bil več tako zanimiv. Ne vem, kar vse bi naredil zame. Sploh se ni hotel več družiti s kolegi. Prav pomehkužen je postal in mislim, da niti ni več

tako popularen, kot je bil. Tako razmišljam o tem, da bi nehala z njim. Še kak dan mu dam, bom videla ...

Jož, spet nakladam samo o sebi, oprosti! Verjetno zato, ker sploh ne vem, kaj je s tabo. Zadnjič sem vprašala učiteljico sociologije, če ona kaj ve, ker je bila v stiku s tvojo učiteljico angleščine. Povedala mi je, da v neposrednem stiku nista nikdar bili in da bi se morala obrniti za kak odgovor na konzulat ali nekaj takega. Tako ti pošljem še to pismo in stiskam pesti, da odpišeš.

Tvoja Ema

Pozdravljena, Ema!

Končno sem prejela tvoji pismi! Vedela sem, da ti nekaj časa ne bom mogla odpisati, zato sem ti tudi omenila zadnja dogajanja v begunskem centru. No, tistega centra zdaj menda že več mesecev ni, mi je pa pisma dostavil oče deklice, ki sem ti jo že omenila – tista, ki je ukradla babičina zelišča.

No, on je z deklico še nekaj časa za nami ostal v tistem centru, ki pa so ga že naslednji dan, ko sem izročila pismo zate učiteljici, začela preletavati in bombardirati letala.

Z mamico, babico in sestro smo pobegnile skupaj s prvo skupino beguncev, ki so jo na svojo pest mahnili proti severni meji. Kot nam je povedal oče te deklice, ki je zdaj prišel za nami, jo je naša skupina še najbolje odnesla.

Onadva s hčerkico sta iz centra zbežala le dan za nami, pa je deklico izgubil. Ko sta tekla po makovem polju, je za njima pripeljal džip in nek moški jo je menda potegnil k sebi. Oče je skušal prav tako skočiti za njo na vozilo, pa so mu začeli streljat pod noge. Džip je izginil, hčerkico – imela je komaj pet let – pa je isti večer našel umorjeno na koncu makovega polja. Poleg nje je ležala njena oblekica in v žepu je našel tvoji pismi, naslovljeni name. Ker tako ni vedel, kam naj gre, je sledil stopinjam skupine, za katero je domneval, da smo bile tudi me v njej. Našel nas je.

Če pomislim, kako sem dobila ti tvoji pismi, bi raje videla, da jih sploh ne bi dobila. Tule je res hudo in pokonci nas drži le upanje. Upanje, da bomo vsak dan bliže očetu, ki je že na tvoji celini.

Zdaj smo v prestolnici in bliže severni meji. Čeznjo lahko

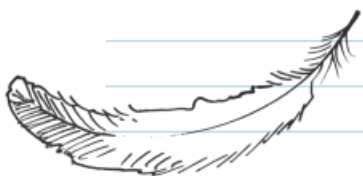
pridemo ali preko bodeče žice ali pa preko ogromne reke. Babica in mamica vsako noč razmišljata, katero pot bomo ubrale, ampak nama s sestro ne bosta povedali, dokler ne bomo tam. V mestu so vsak dan uporniki, ki nas – sploh otroke – zaslišujejo, kje imamo starše, kaj delajo in če imajo kakšne načrte zapustiti državo. Nama s sestro se še ni zgodilo, da bi sami naleteli nanje, so nam pa o tem povedali drugi, katerih otroke so uporniki dobili v roke. Čeprav otroci nič ne vedo, jih potem pretepejo, tako da je zares vseeno, ali jim kaj poveš ali ne – skupiš jo v vsakem primeru. No, morda potem vsaj nič ne naredijo ostalim članom družine. Očitno je zato bolje, da s sestro nič ne veva.

Draga Ema, ker ne vem, kje bom jutri, ti naslova ne morem sporočiti, se ti pa oglasim takoj, ko bomo nekje nastanjene.

Še to. Naj ti ne bo neprijetno pisati o stvareh, ki se ti dogajajo. Prav te stvari mi dajejo predstavo, da je nekje drug svet z drugačnimi težavami. No, v našem svetu si samo želim težav, kot jih imate pri vas. Tako mi, prosim, še naprej piši o njih.

Do naslednjic

Samira

Živijo, Ema,

končno se ti lahko oglasim. Tu se dnevi neverjetno vlečejo, toda če želi človek odposlati pismo, minejo meseci, preden mu to uspe. V tem času si se verjetno že poslovila od Marka in zagotovo si postala že prava gledališka igralka! Jaz pa še naprej sanjam o tem, da bom nekoč zdravnica.

Ravno pred nekaj dnevi je v begunski center, kjer smo zdaj nastanjene, prišla skupina zdravnikov in z njimi tudi naša zdravnica iz prejšnjega centra. Kako sem se je razveselila! Tudi ona se me je spomnila, saj mi je takoj pripravila njen napitek. Povedala mi je, da je to le nek vitaminski napitek, ki nima pomembnega učinka na telo, bolj učinkuje na um, saj ljudje, ki potrebujejo pomoč, pa jim je zdravniki včasih ne morejo ponuditi, verjamejo, da so zaužili zdravilo, ko spijejo ta napitek. Tako se jim počutje vseeno izboljša. Zanimivo, kajne? Zdravnica zdaj naš jezik govori že čisto tekoče. Povabila me je, da se ji kdaj pridružim v ambulanti, ko nimajo hujših primerov, da me bo lahko naučila preprostih reči: kako se povije okončine ali ozdravi stare rane.

Potrebujem nekaj, da pobegnem od mojih. Ker šole tu ni, upam, da bo to zame nadomestila ambulanta. Vem, da bi mojim morala stati ob strani, toda včasih je enostavno prehudo. Ko smo bile z mamico, babico in sestro na poti čez mejo – se spomniš, omenila sem ti bodečo žico in veliko reko, ki predstavljata tukajšnjo mejo? –, sta mamica in babica izbrali reko. Plavati tako ali tako nobena od nas ne zna, mamica pa je izvedela, da čez reko občasno vozijo ribiške ladje. In če poznaš »pravega človeka« na pravi ribiški ladji, se lahko dogovoriš tudi za prevoz čez reko.

Pa je mamica našla tistega »pravega človeka«, predstavil se je kot Abel, in tako nam je vzel vse, kar smo imele – poleg denarja, ki smo ga zbrale s prodajo pločevink in zelišč, ki jih je v prestolnici spet pridelala babica, je potegnil k sebi tudi mojo sestro. Rekel je, da jo bo obdržal, dokler ne bo mamica poslala preostanek plačila za vožnjo čez reko. Cena, ki jo je postavil, ko nas je spoznal, je bila namreč še enkrat višja od cene, za katero se je govorilo, da velja. A sestre nismo pustile; začele smo ga odrivati in ga tepsti s pestmi. Mamici se je skoraj zmešalo, babica je vreščala. Bilo je obupno. Pa je ta Abel pokazal name, češ da lahko obdrži tudi mene namesto sestre. Takrat je mamica – bila je povsem okamnela in takšne je še nikoli nisem videla – stopila k njemu, ga prijela za roko, da je spustil sestro in ga odpeljala v ladijsko kabino. Ko sta se vrnila, nas je odpeljal preko reke, a med vožnjo je morala mamica še večkrat v tisto umazano kabino.

O tem nismo nikdar govorile in od tega je že več mesecev, a mamica je sedaj tik pred tem, da povije dojenčka. Čuti, da bo fantek, in vem, da mu bo dobra mama. Jaz mu verjetno ne bi bila.

Babica mi pravi, da vedno o vsem preveč razmišljam. »S tem ni nič narobe,« ji potem odgovorim, ona pa mi vedno reče le, naj bom »previdno pametna«. »Ravno toliko, da si ne povzročiš škode,« mi pravi. Res je modra moja babica, kajne?

Lep pozdrav
Samira

Najdražja Samira,

kako sem bila vesela tvojih pisem! Vsebina je bila res grozna, ampak vsaj vem, da si živa in kolikor toliko v redu.

Žal mi je tako za deklico, ki je tvoji babici ukradla zelišča, kot za tvojo mamico. Nisem si mogla kaj, da o teh dveh pismih ne bi povedala moji mami. Bila je čisto iz sebe. Spet so jo oblile solze, teh pa zdaj že skoraj leto dni nisem videla. Že skoraj leto je naokoli, res je.

In Marka že zdavnaj ni več v mojem življenju, pravzaprav so se z družino preselili v drugo mesto. Gledališki krožek sem opustila, ker so bili tam že vsi tako zelo »kul«, da mi je bilo kar slabo. Omislila sem si novinarski krožek, kjer ustvarjamo tudi šolski časopis in pripravljamo prispevke za šolski radio. Tako sem ravno zadnjič napisala zgodbo o deklici iz begunskega centra – ni ji bilo ime Samira, brez skrbi! ☺ Zgodba je bila zelo brana, predvsem med učitelji in starši. Zdaj so me celo predlagali za posebne šolske nagrade, ki jih podelijo ob koncu šolskega leta.

Mami je zelo ponosna, oče pa tudi. Zdaj se celo že pogovarjata. Očeta je Tanja zapustila, mama pa je spoznala Andrejevega očeta. Se še spomniš Andreja, ki sem ti ga omenjala? Skupaj preživita neverjetno veliko časa. Aleks je tudi že velik fantič; no, ravno toliko je star, kot je bila stara tista deklica z makovega polja. Grozno ...

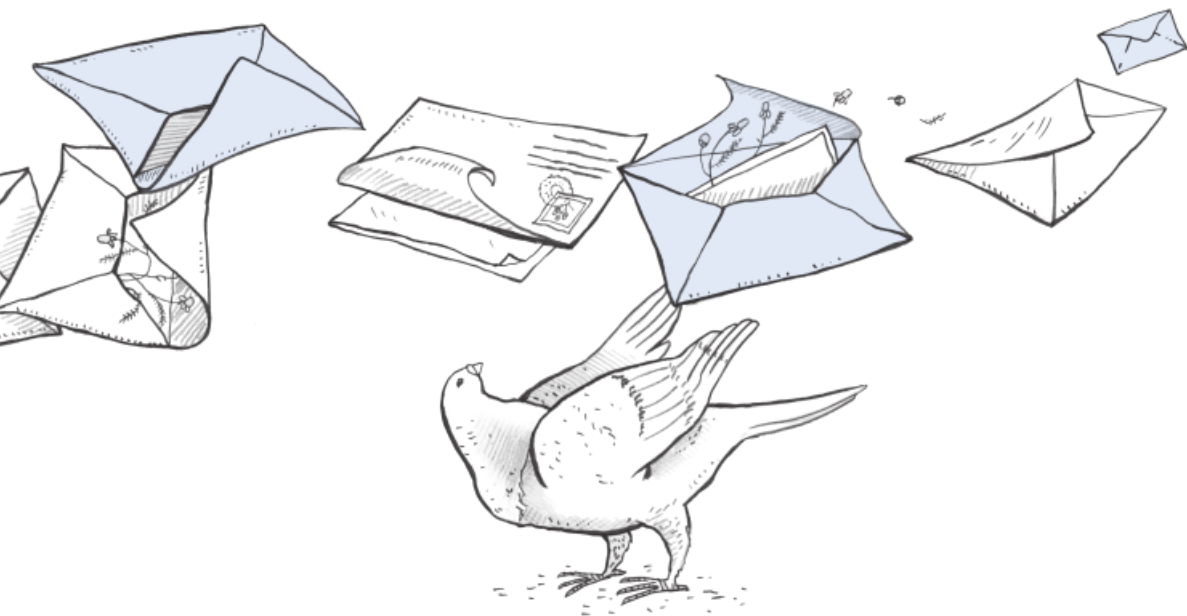
Mimogrede, se morda spomniš Tine, ki sem ti jo tudi omenila v enem od pisem? Tiste malo starejše punce, s katero sem prvič obiskala barček ob šoli? Tiste, ki je izbljuvala vsak obrok hrane? No, Tina je nedolgo nazaj zbežala od doma in nihče ne ve, kje je. Strašno si je želela postati igralka, tudi manekenka bi lahko bila s svojo po-

stavo in obrazom. Tako se govori, da jo je mahnila v »filmsko mesto«. Morda pa jo kdaj vidimo na filmskem platnu, kdo ve ...

Ah, to omenjam le mimogrede, ker si rekla, da želiš brati o stvareh, ki se dogajajo v »tem svetu«. ☺ Takole se zavem tudi, da tudi jaz potrebujem tvoja pisma. Tule se vse stvari tako hitro spreminjajo in tudi čas teče z neverjetno hitrostjo. Edina stalnica v mojem življenju so najina pisma. Res jih potrebujem.

Kako pa kaj tvoj oče? Se kaj oglasi?
Z ljubeznijo,

Ema

Draga Ema,

zanimivo pismo, hvala. Sploh tisto o tvoji zgodbi o deklici iz begunskega centra in celo nagradi. Ne predstavljam si, kaj to pomeni. Nagrajena si za zgodbo? Res zanimivo, ni kaj. ☺ Joj, da tvoja prijateljica vse, kar pojé, izbljuva, se mi zdi pa ... No, enostavno nimam besed ... Tule stojimo v vrsti za hrano, pogosto pa jo za tiste zadnje celo zmanjka.

Lepo je, da so starši ponosni nate. Mislim, da sem prvič občutila, da je moja mamica ponosna name, pred dobrim mesecem, ko se je v begunski center zatekel deček v vojaški majici z izpahnjeno ramo. Ambulanta je bila povsem polna, ker je ravno ta dan spet odjeknila nova eksplozija.

Prva v petih mesecih. No, deček je imel izpahnjeno ramo in je od bolečin padel v nezavest ravno pred našim šotorom. Naravnala sem mu ramo – še dobro, da je bil v nezavesti, sicer ne vem, kako bi mi to uspelo – in mu v usta zlila nekaj kapljic babičinega zeliščnega čaja.

Ko je mamica vse to videla, saj je ravno takrat stopila z Abijem – aja, to je moj mali bratec! –, je kar zajokala in me objela. Deček se je zbudil in v šoku stekel iz centra, tako da ne vem, kako je zdaj z njim. Ne vem niti tega, ali bo ta mali vojaček koga še naprej pobijal in koga ranil, ampak občutek, ko sem nekomu lahko takole pomagala, je nepopisen.

Zdaj je tudi mamica videla, da moram še naprej preživljati čas v zdravniški ambulanti in kasneje tudi hoditi v šolo. Obljubila je, da mi bo pomagala, če bodo le možnosti za to. Sploh si ne moreš misliti, koliko mi ta obljuba pomeni. Še zdaj mi tečejo solze, ko pomislim na to.

Sprašuješ me po očetu. Nekega dne, ko sta se babica in

mamica spet sporekli, ker je babica trdila, da očeta ne bo po nas in nam ne more pomagati, sicer bi nam že, je prišlo njegovo pismo. Mamica mu je pisala takoj, ko smo se znašle v tem centru, njegov odgovor pa je prišel šele sedaj. V pismu je menda res napisal nekaj takšnega, da bi se vnovič uresničili babičini dvomi, a nam mamica pisma tokrat ni prebrala. Te dni z babico ne govorita prav dosti, sta pa še vedno, ko je treba kaj postoriti, povsem usklajeni. Tako mamica z Abijem zbira pločevinke, ki jih potem menja za vodo, babica pa goji svoja zelišča in celemu centru pripravlja zvarke in čaje. Mislim, da ima tudi zaradi teh njenih zelišč ambulanta manj dela. To mi je enkrat namignila celo zdravnica. Očitno imam željo, da bi pomagala drugim, v krvi.

Skoraj bi pozabila! Veš, da se je v centru znašel tudi oni fant, ki je v prejšnjem centru bival v šotoru poleg našega? Mislim, da mu je ime Ismet, a nisem prepričana ...

Tvoja Samira

P. S.: Pošiljam ti tudi fotografijo, na kateri sem skupaj z malim bratcem. Posneta je nekaj trenutkov po tem, ko je prijokal na svet. Zdravnica, ki je bila pri porodu, je prinesla s seboj fotoaparata, ker sem ji omenila, da bi želela kakšno svojo fotografijo poslati tebi.

Hojla, Samira!

Kako dobro, da si preko izkušnje dobila potrditev, kaj želiš postati. Pravzaprav se že preizkušaš v tem! Ganilo me je pripovedovanje o otroku vojaku. Nisem vedela, da je pri vas tudi tako. V vsakem tvojem pismu je kakšen drobec, ki neverjetno presune. Tako sem toliko bolj srečna zate, ko mi pišeš o takšnih drobnih uspehah.

Joj, hvala za fotografijo! Tako si luškana, da ne morem verjet. Takšne velike črne oči imaš in dolge goste lase, da bi ti jih tule marsikatera najstnica zavidala! Tale tvoj Ismet mora biti res simpatičen, da si je uspel prislužiti tvojo pozornost. ☺

Spomnila sem se, da si že pred kratkim vprašala, če so moji lasje naravno tako svetli. No, ko minevajo leta, postajajo vedno bolj temni, tako da sem si jih ravno prejšnji teden prvič pobarvala na svetlejšo barvo. Pravijo, da mi pristaja, očitno pa je vseč tudi fantom, saj se kar naprej spogledujejo z menoj. Ampak zame je sedaj pomemben le en – Nik mu je ime. Povabil me je že na maturantski ples in sem pristala! Oče mi je kupil takšno oblekico, da bodo vsi popadali od presenečenja, ne le Nik!

Da gre čas res hitro, vidim tudi po tem, da je naš mali Aleks prvič zaljubljen. Miša je njegova sošolka in nedolgo nazaj ju je oče peljal v kino. Ja, oče še vedno vse naredi, kar si Aleks zaželi. Mislim, da je precej osamljen, zato se mi kar malo smili. Tudi potuje ne več toliko, kot je nekoč – če je sploh kdaj. Tako se pogosto oglasi pri nas in želi klepetati z Aleksom ali z mano. Mame takrat največkrat ni doma, ker je pri Andrejevem očetu. Zadnjič sem ji rekla, da se mi ne zdi prav, da je toliko zdoma, ker ima naju z Alek-

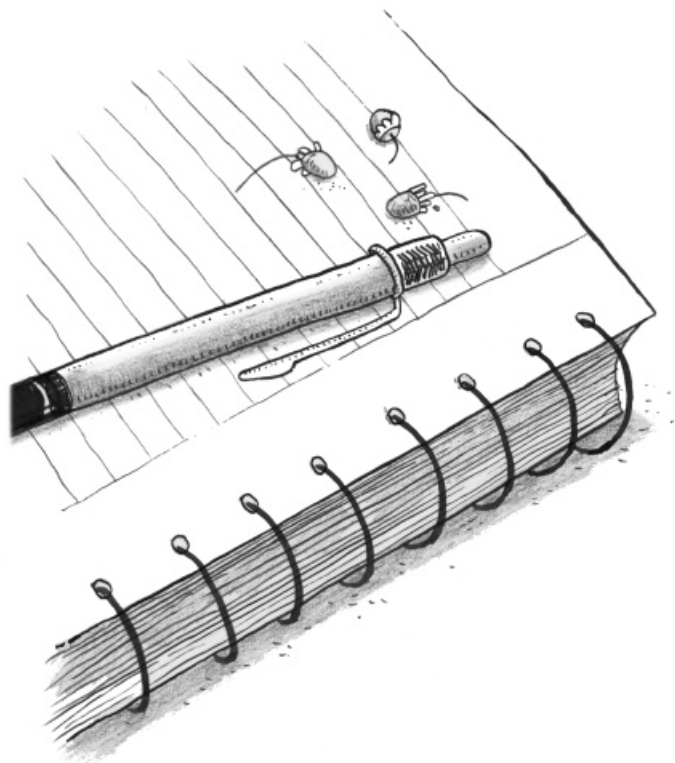
som, pa je čisto ponorela, češ da je celo življenje posvetila otrokom, zdaj pa bi rada malo »živela«. No, meni se je to zdelo čisto »mimo«. Če imaš otroke, imaš otroke, ni res? Ali zaradi mene in brata ne more zares »živeti«? Kaj naj bi to sploh pomenilo? Kako drugače je s tvojo mamico ...

Aja, sem pa tudi jaz odkrila, kaj si želim v življenju. Saj je bil v bistvu že čas, ker moram jeseni študirat. Novinarstvo – to me zanima. ☺

Pozdrav in objemček!

Ema

P. S.: Upam, da ni brezobzirno, če vprašam, kako to, da je tvoja mami bratca imenovala Abi? A ni bil tisti moški z ladje Abel?

Zdravo, Samira!

Kje si, draga moja? Na zadnje pismo ni bilo nobenega odziva. Je vse v redu? Upam, da nisi kaj jezna name zaradi tistega vprašanja o Abiju. Srčno upam, da ne in da je razlog, da nisi odpisala, ker imaš toliko dela s tvojim Ismetom ali pa tako zavzeto pomagaš v ambulanti, da si pozabila name. ☺ Veliko mislim nate in želim si, da si dobro.

Jaz sem zdaj že nekaj mesecev zdoma, v študijskem mestu, kjer tudi živim. V vsakem primeru bi mi mama poslala tvoje pismo, če bi prispelo ... No, na fakulteti je precej naporeno – bolj, kot sem si predstavljal, pa četudi študiram tisto, kar me zanima. Ali pa me ne več? Ne vem ... Joj, to so ti dvomi, ki se mi porajajo na vsake toliko. Takrat se potem spomnim nate, kako odločna si v tem, da postaneš zdravnica. Vsaj upam, da si še ...

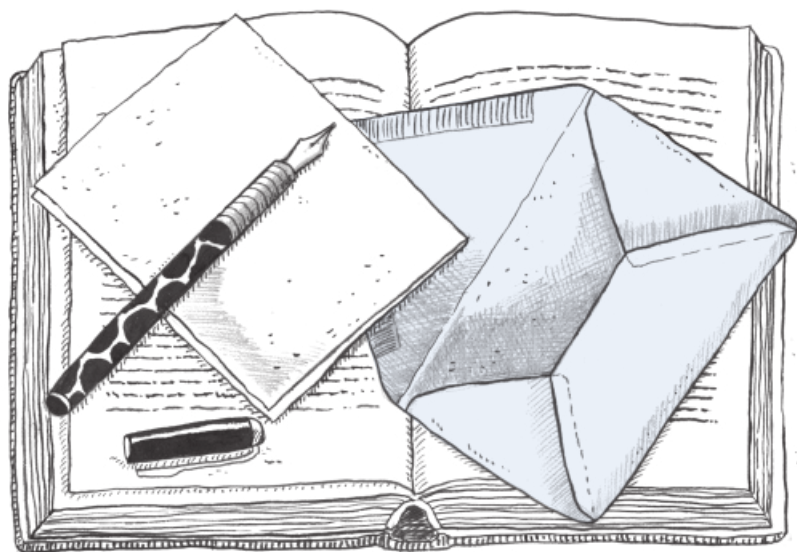
Pri meni se zdi, kot da nič ne more biti tako odločno in odločeno, kot je pri tebi. Se spomniš Nika? Omenila sem ga le enkrat, čeprav sva bila skupaj pol leta. No, tudi z Nikom se ni izteklo tako, kot sem si sprva želela. Ne vem, pri meni je očitno tako, da me prav vsak fant, ko ga spoznam in ki me opazi, neha zanimati. Tudi Nik ni bil izjema. Pa prej Jaka, Miha, Andrej in Mark. Se še spomniš Marka? ☺ No, tudi z Andrejem sem potem poskusila, pa se je zgodilo isto ... Saj pravim, mine me, še preden zares začnem uživati v nekem odnosu.

Enako je s študijem. Tako sem bila prepričana, da bom novinarka! Začelo se je z novinarskim krožkom ... Ne, začelo se je z najinim dopisovanjem! To je bilo prvič, da me je neka druga zgodba tako prevzela, da me je zanimala celo bolj, kot me je zanimalo dogajanje okoli mene. No, potem je

prišel krožek pa delo za šolski časopis in radio, dobila sem tudi šolsko nagrado za posebne dosežke – ja, dobila sem jo s tvojo zgodbo! ☺ Sedaj sem zagrizla v študij, ki pa je vse prej kot zanimiv. Veliko je učenja in teorije, nobenih konkretnih zgodb. Polomija ... Sploh ne vem, kaj naj. Morda se bom prijavila na program, ki ga je razpisal eden od profesorjev. Gre za pripravo zgodbe iz zakulisja o ultimativnem borilnem tekmovanju, kjer se najboljši borci s cellega sveta borijo za zmago ...

Dovolj o meni. Prosim, oglasi se in povej, kako ste pri vas. Je kaj novega z očetom? Kako sta Abi in sestra? Pa pozabi na tisto vprašanje o bratcu, če je bilo preveč osebno. Velja?

Z ljubeznijo,
Ema

Draga Ema!

Hvaležna sem ti, da misliš name in lepo mi je, ko vidim, da te skrbi zame in za mojo družino. Žal te občutek ni izdajal, res ni bilo vse v redu, zato nisem pisala. Se spomniš dečka, ki sem ti ga omenila v zadnjem pismu? Tistega, ki sem mu pomagala, ko je pritaval v begunski center z izpahnjeno ramo? Kmalu zatem se je s skupino drugih otrok – vojakov vrnil. Ampak to, draga Ema, to niso bili otroci, to niso bili ljudje!

Ko to pišem, si ne morem kaj, da mi ne bi solze polzele kot za stavo, zato je tudi pismo zmočeno. Ta bitja – ne vem, kako naj jih drugače poimenujem – so postrelila enajst ljudi v centru! S sestro sva bili takrat v vrsti za vodo in hrano, še veselo sva prepevali, ko so planili med nas. Stekli sva v ambulanto, ki je bila najbliže, in se zaprli vanjo. Midve sva bili med vsemi v vrsti najbolj urni. V njej je bilo že kup ljudi, tudi Ismet in zdravnica, ko je za nama pridiral skozi vrata tisti fantič – prav tisti, ki sem mu pomagala. Začel je streljati vse naokoli, kri je škropila po stenah in stropu in ko je puško naperil tudi proti nama s sestro, je bilo videti, kot bi se v njegove oči urnila človečnost. Kot bi iz rdečih spet postale temno rjave in prijazne, a le za hip. Potem pa se je odzval na neko povelje in spet oddiral ven.

Vzeli so vso vodo in hrano, odpeljali pa so tudi nekaj malih dečkov. Tudi našega Abija. Ko to pišem, je spomin na ta dan še tako živ, da sem čisto vročična. Tisti dan je umrla tudi zdravnica in nisem mogla narediti prav ničesar, da bi ji pomagala. Skušala sem jo oživljati z umetnim dihanjem in z masažo srca, a ran je bilo preveč

in bile so pregloboke. Ismet je stal zraven, kot bi otrpnil. Ne morem si pomagati, da ne bi pogosto pomislila, da bi lahko tistega malega divjaka zgrabil in mu nekako vzel orožje. Morda sem krivična, ampak nekdo bi moral ukrepati. Morda pa bi morala obsoditi sebe, ker sem prav temu fantu pomagala. Če mu ne bi, nas morda ne bi prizadel ... A ko vsak dan takole razmišljam, mi babica pravi, da bi namesto tistega fanta tam stal kateri od njegovih pajdašev. »In če ne bi bil prav on, morda tudi vaju s sestro ne bi bilo več,« mi pravi. Res je bila tista hipna človečnost v fantovih očeh nekaj neverjetnega in njegov sicer srepi pogled prav nezemeljski.

Potrebni so bili meseci, da smo si v centru spet kolikor toliko opomogli. Imamo le še dva zdravnika in eno medicinsko sestro, vsak dan pa v center prihajajo novi begunci. Zdi se, da bomo morale z mamico, babico in sestro dalje. Tega si po eni strani ne želim, saj zdaj vsak dan delam v ambulanti in sem pravzaprav druga medicinska sestra, popoldneve pa obe s sestro preživljava z otroki. Sestra je rojena za varovanje otrok, tako da skupaj pojemo, rišemo v pesek, učiva jih o babičinih zeliščih in jaz jim pripovedujem zgodbe o tvojem svetu. Toliko imajo vprašanj, sploh ne moreš verjeti: kako to, da je tvoja koža bele barve, kako to, da imaš rumene lase – ja, pokazati sem jim morala tvojo sliko –, zakaj imaš na sebi toliko oblačil, kje točno živiš in kje je tvoja šola. Pa to še ni vse, verjemi. Tako rada bi vse to delila tudi z našim Abijem, a upanja, da ga bomo še kdaj videle, skoraj nimam več. Še babica je nehala molit k bogu, na katerega se je zvesto obračala vse življenje, mamica pa ves čas,

odkar ga ni, ždi v šotoru in se guga, kot bi bila v nekem tretjem svetu. Upam, da je svet v njeni glavi lepši, a se bojim, da ni.

Morda se ti spet nekaj časa ne bom mogla oglasiti. Kot pravim, se zdi, da bomo morale spet vzeti pot pod noge.

Oče se je oglasil le toliko, da nam je povedal, da je končno dobil azil. Zdaj dela na tem, da bi še nas nekako prepeljal na tvojo celino. Misli na nas, potrebujemo sončne misli ...

Se spomniš – mi nimamo dežnikov.

Tvoja Samira

P. S.: Aja, še to. Vprašala si me, zakaj je mamica bratca imenovala Abi. Res se je oni človek z ladje predstavil kot Abel in moja mamica, ki že od nekdaj verjame v to, da lahko vsaka stvar, čeprav je še tako boleča, prinese tudi kaj dobrega, je bratcu dala ime Abi, da jo spomni na to njeno vero. Ampak zdaj ga tako ni več z nami ...

Najdražja Samira,

hvala za tvoje pismo. Neverjetno se mi zdi vse, kar se tebi, vam dogaja ... In to z Abijevim imenom ima pri vsem tem verjetno še največ smisla. Prosim, ko boš le lahko, mi sporoči, kaj potrebujete, da bi pripotovale v naš del sveta. O tebi in tvojih sem govorila z očetom. Pravi, da bi morda lahko poklical kakšnega prijatelja, da bi hitreje dobili azil. Čeprav tudi to danes menda ni več najlažje, sploh ker je oče izgubil službo. V našem svetu si v takšnih situacijah kar malce manj vreden, kot zdaj spoznavamo ... No, če lahko, mi sporoči, kje natanko se nahajate in kje se nahaja tvoj oče.

Tvoje zadnje pismo me je spodbudilo k razmišljanju – spet, ja. Medtem ko sem delala na zgodbi o borcih, ki se preživljajo s pretepanjem in jim boljša kolajna prinese več denarja, sem vse to povezovala z borbo v tvojem svetu. Čeprav sploh ne razumem, zakaj imate še vedno spopade in konflikte – kljub temu, da sem obiskovala vsa predavanja, kjer so govorili o političnih nemirih, in ne vem kolikokrat prebrskala svetovni splet. V tvojem svetu je borba del vsakdana, ki ga preprosti ljudje ne izberejo – preprosto zbudijo se vanj. Ko sem to spoznanje in obenem absurd, da se v našem svetu ljudje pretepajo za kičaste kolajne in denar, vpletla v svojo zgodbo, sem opravila s tem predmetom, nato pa so tudi vsi ostali izpiti, ki sem jih imela, kar švignili mimo. Letnik sem opravila kot za stavo, česar si še pred nekaj meseci nisem mislila. In za to gre zahvala – tebi, najdražja prijateljica. Hvala za tvoja pisma.

Obenem si želim, da bi tvoje pisanje ne bila več tako kruto oziroma da se tebi in tvojim ne bi več dogajale takšne stvari, kot se vam. Resnično upam, da mi boš lahko poslala informacije o tem, kje ste, da vam z očetom poskušava pomagati. Mislím, da imaš lepe možnosti, da postaneš enkratna zdravnica. In tvoja sestra morda pedagoginja. Res bi te rada tudi osebno srečala. Objela bi te, peljala na kavo in klepetala s tabo.

No, zdaj vem tudi, da ne bom imela težav z zaključkom študija, ker imam že cilj za naprej. Želim biti poročevalka iz tvojega dela sveta. To si zares želim – prenašati v svet zgodbe drugih Samir.

Bodi dobro in oglasi se!

Ema

Pozdravljena, Ema!

Žal ti sedaj ne morem sporočiti naslova, kamor bi mi lahko pisala, ker smo spet na poti. Tudi tole pismo bom predala v roke možaku, ki nam pomaga na tej poti – seveda v zameno za nekaj bankovcev in v dobri veri, da pisma ne bo kar odvrigel.

Pravkar se nahajamo na nabito polni barki. Mislim, da nas je daleč preveč, ker smo res kar globoko v vodi, a plujemo upanju naproti. Sem na poti v tvoj svet!

Če pridem, no, ko pridem – da sem bolj optimistična –, me zagotovo pelješ na kavo, karkoli že to pomeni ...

Mislim, da sem enkrat razbrala iz pogovora zdravnice in zdravnika v begunskem centru, da sta se spoznala ob kavi. Če si prav predstavljam, bi bila ta »kava« pri nas kot pitje čaja, midve pa bi bili moškega spola.

V enem od zadnjih pisem si pisala o borcih, ki se pri vas borijo za denar. Pravzaprav se tudi tu borijo za moč in denar. No, tisti, ki se borijo, morda tega niti ne vedo, a tistim, ki jih vodijo, je glavni razlog prav to. Toliko mi je postalo jasno v zadnjih letih. Kje bi sicer bil ves smisel neprestanih konfliktov? Praviš, da ne razumeš, zakaj imamo še vedno spopade in konflikte. Ne morem ti zameriti, saj še mi, ki smo tu rojeni, tega ne razumemo. Vem le, da so in da rastemo z upanjem, da bomo enkrat zaživel v svetu brez njih. Ker pa nič ne kaže, da bo to naš svet, moramo pač nekako priti do vašega.

Če bo vse po sreči, nas bo na drugem bregu, kjer bomo pristali v nekaj dneh, čakal oče. Oče niti ne ve za Abija, ne ve, da se je rodil, tako da si sploh ne predstavljam našega

skupnega življenja. Če sem iskrena, se očeta zelo slabo spomnim, le po drobcih, saj sem bila še majhna, ko je odšel. Spomnim pa se, da me je rad dvignil visoko v zrak. Tega zdaj ne bo več mogel, ker sem že veliko večja od mamice ...

Draga Ema, če bo vse po sreči, se ti oglasim z novim pismom in svežim naslovom kmalu, ko boš prejela to pismo – molim, da ga boš!

Vesela sem tudi, da veš, kaj bi rada v življenju. Počaščena sem, da ti je do tega spoznanja pomagalo tudi najino dopisovanje. A ne pripisuj zaslug za to meni – sebi jih moraš pripisati. Če te ne bi zanimalo moje življenje, ne bi prišla do tega, da želiš poročati. Toda iz tega dela sveta? Se še pomeniva o tem ...

Lepo te pozdravljam,

Samira

Ema, zdravo!

Žal se je naša pot zapletla. Če nisi prejela prejšnjega pisma – napisala sem ga na barki na poti v novi svet, na tvojo celino, predala pa sem ga možaku, ki nas je popeljal preko morja – naj povem, da smo potovali nekaj dni in opravili kar nekaj kilometrov po morju, ko smo končno dosegli obalo. Bili smo vsi izčrpani, lačni, žejni in utrujeni, ko so nas tamkajšnje milice grobo zulekle v vozila in nas odpeljale v nek center, ki ni videti dosti boljše od begunskih centrov, kjer smo živeli. Dobro, vsaj streho ima in ne potrebujemo šotorov, smo pa zato postrojeni po ležiščih čisto eden zraven drugega. Poleg mene je tudi Ismet, se ga spomniš? (Od dogodka v centru me sploh ne zanima več, reva!)

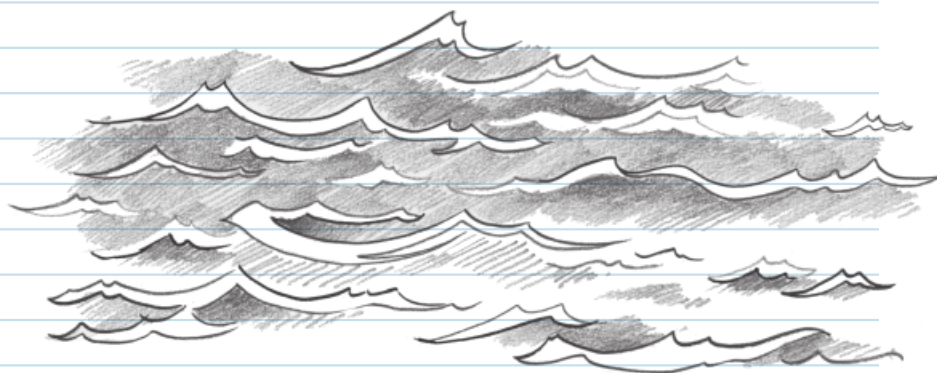
Zdaj nam grozi, da nas bodo poslali nazaj, od koder smo prišli. Vsa pot, ves trud, vse je bilo zaman, če se to res zgodi. In potem bo to upanje, ki smo ga končno dosegli, ne pa tudi zares zaživele, dokončno umrlo. Ne vem, če bomo to z mamico, babico in sestro sploh lahko preživele. Veš, da je neka ženska, katere dojenček je na barki umrl, kar skočila v poblaznelo morje? Verjetno je to najlažji konec, če človek že vse poskusi, mar ne? Tudi očeta še nismo videle. Mama mu je pisala takoj, ko smo prispele v ta tabor ali karkoli že to je, a ni in ni glasu o njem. Upam, da se mu ni kaj zgodilo.

Tu sem se že izkazala kot medicinska sestra – v tem taboru sploh ni nikogar, ki bi skrbel za zdravje ljudi, čeravno nas je sto in več! To je nesprejemljivo tudi za tvoj svet, brez zamere ...

Draga Ema, ne vem, če je sploh smiselno, da ti pišem, kje se nahajamo, ker nas lahko že v nekaj dneh pošljejo nazaj domov. Kamorkoli že to pomeni ...

Pozdrav!

Samira

Pozdravljena, Samira!

Hvala za tvoje pismo. Četudi mi nisi napisala, kje se nahajaš, je očetov prijatelj včeraj uspel priti do te informacije. Ko smo poklicali tamkajšnji azilni center, so vas že predstavili, tako da ti pišem na ta naslov. Menda boste nekaj tednov tam. Oče je tudi že vložil prošnjo za nekajdnevno vizo zate in za tvojo družino, da boste lahko prišli k nam. Tvojega očeta žal nismo uspeli najti. Se vam je zdaj že kaj oglasil?

Komaj čakam, da uredimo te papirje, da te pokličem in potem končno vidim! Tako sem razburjena, da sploh ne vem, kaj naj ti napišem ...

Bom nadaljevala kar s tistim, o čemer rada bereš – z mojimi težavami. ☺ No, saj trenutno niti nimam toliko težav. Ko sem spoznala, kaj si želim v življenju, in se res pognala za tem, so tisti mali problemčki, ki so nekdaj poganjali kot gobice po dežju, kar poniknili. Razen s fanti – težave z njimi se pa kar ne končajo. Spoznala sem neverjetno simpatičnega fanta. Ime mu je Tomi in imava nekaj skupnih predavanj, ob katerih se vedno ogromno presmejiva in sodelujeva tudi takrat, ko profesorjem to ni najbolj prav. Ampak po tednih takšne zabave in že vseh opravljenih izpitih se je izkazalo, da ima Tomi dekle. Sploh mi ni povedal! Saj ne, da sva kaj imela, res je bil vedno nekoliko zadržan, a sem mislila, da je pač ekstremen kavalir! No, potem pa to. Zdaj ga le pozdravim, tudi sedim ne več poleg njega. Udarci, kar zadeva fante, kar padajo ... Očitno ga pač ni junaka zame.

☺

Ti si prepričana, da Ismetu ne boš nikdar odpustila? Mogoče mu pa sploh ni kaj odpustiti? Kaj če bi planil na tistega fanta in bi ga ta v hipu ustrelil?

Naš mali Aleks, ki niti ni več tako mali, je noro zaljubljen v sošolko Mišo. No, in sedaj se je zgodilo, česar res nismo pričakovali. Miša je zanosila! Sama sta komaj najstnika, pa sta že spočela otroka. Si moreš misliti?! Mami je čisto iz sebe. Krivi očeta, ker mu v vsem ustreže, on se brani, da nje ni nič doma ... In tako v nedogled. Ne vem, kaj bo zdaj, a starša zagotovo ne moreta biti. Aleks je še povsem nezrel; po mojem bi mu več kot dojenček pomenile njegove računalniške igrice!

Pisala sem ti tudi o Tini – saj veš, »igralki«. Zdaj so jo našli. Menda je po tem, ko je skušala uspeti kot igralka in manekenka, pristala na cesti, a je bila preponosna, da bi se vrnila domov. Začela si je služiti kruh s prostitucijo. Ko jo je po naključju srečal njen brat, jo je strpal v avto in pripeljal domov, a menda je nihče še ni videl zunaj ... Morda je na drogi, kaj pa veš ... Žalostna zgodba.

No, toliko o »mojem svetu«.

V upanju na skorajšnje snidenje te res lepo pozdravljam!

Ema

P. S.: Prosim te, nikoli več ne govori in ne razmišljaj o »lažji poti«, ki jo je ubrala ženska z dojenčkom, o kateri si pisala! Upaj na bolje! Rada te imam.

Srečanje dveh deklet

Po dobrem desetletju dopisovanja, ko se je tudi marsikatero njuno pismo na več kot šesttisočkilometrski poti izgubilo in skozi katera je Samira izpilila svojo angleščino, Ema pa spoznala stiske ljudi iz tretjega sveta, sta se dekleti končno tudi srečali. Ko je Emin oče uspel zagotoviti vize za Samiro, njeno babico, mamico in sestro ter urediti nastanitev v prijetnem hotelu v študijskem mestu, kjer je bila nastanjena tudi Ema, sta se dekleti sestali v priljubljeni študentski kavarni v univerzitetnem središču. Srečanje, ki sta ga obe dolgo čakali in se ga veselili, pa bi bilo bolj sproščeno, če ne bi ravno nekaj tednov prej v prestolnici, kjer je živela Emina družina, odjeknila eksplozija. Sprožil jo je samomorilski napadalec. Umrlih ni bilo, toda ljudje so bili na trnih. Tudi Ema.

Ema, ki se je že lep čas nemirno presedala na kavarniškem stolu, je nenehno pogledovala svoj mobilni telefon. Že dvakrat je klicala očeta, ki naj bi pripeljal Samiro do kavarne, ali sta že na poti. Nazadnje ji je odvrnil, da je še eno uro časa do njenega snidenja.

Ko pa je sedaj visoko, vitko dekle dolgih, bujnih las stopilo skozi vrata kavarne, ki so nežno zacingljala, je Ema živčno vstala z naslonjača. Skodelica, ki je ob tem poletela z mize, bi skorajda pristala na tleh, če je ne bi ujel urni natakar.

»Joj, oprostite,« je zamomljala in stopila proti visoki črnlaski. Vedela je, da je Samira.

»Ema?« je uprla pogled v svetlolaso zmedeno študentko Samira.

»Samira!«

»Končno!« je Samira planila proti njej in jo objela, da so se Emi v trenutku ulile solze. Ves dan jo je čakala in tako nestrpna je bila.

Ko sta dekleti objeti stali sredi kavarne, da so ostali gostje z nasmeški pogledovali proti njima, sta bili tako srečni, kot še nikoli. Pri tem sta se smejali in jokali, nepovezano govorili in se hihitali. Kar nekaj trenutkov je trajalo, da sta spet stopili narazen in se usedli za mizo, kjer je stala Emina že zasušena kavna skodelica.

»Že kar nekaj časa sem tu,« je Ema pokazala na skodelico in se zasmejala. »Tako nestrpna sem bila, da nisem več zdržala na predavanjih.«

Samira se je nasmehnila: »No, bova pa zdaj končno skupaj spili skodelico kave, kajne?«

»Vsekakor!« je odvrnila Ema in poklicala natararja. Ta jima je v minutki, še preden je uspela Samira odgovoriti na Emino vprašanje, kako so potovale, prinesel dva velika kapučina.

»Ojoj, kaj pa je to?« je bila presenečena Samira.

»To je kapučino – kava z mlekom in mlečno peno,« se je nasmehnila Ema.

»Kaj vse imate ljudje tukaj! To je noro. Ko smo bile v taboru na obali, kjer smo pristali, razmere niso bile dosti drugačne kot v naših begunskih centrih, razen to, da smo imeli urejena stranišča in velike kopalnice, kjer smo se lahko normalno umili, ampak ko smo stopile ven iz tega tabora, nismo mogle verjetni svojim očem. In še zdaj se čudim, saj vidiš. Na letalu smo bile seveda prvič in babico je skoraj pobralo, ko smo vzleteli. Dvakrat so nam postregli s toplo hrano, potem pa smo celo lahko izbrale vino,« je bila vzhičena Samira. »Joj, blebetam, a ne? Oprosti,« se je zdaj ustavila.

»Nič hudega,« se je nasmehnila Ema. »Ste sicer dobro potovale?«

»Smo, razen babice, ki se zaradi letenja še vedno trese v hotelu. To se ženici, kot je ona, ne zdi ravno normalno – da ljudje premagujejo razdalje po zraku,« se je zasmejala Samira. Nadaljevala je: »Mamica je zaskrbljena, ker ni niti glasu od očeta. Sestra pa je tako navdušena nad televizijo, da je bila v hipu, ko smo vstopile v hotelsko sobo, zaposlena. Neverjetno ji je vseč vaš jezik in ko me je tvoj oče prišel iskat, je gledala otroške risanke!«

Ema se je zasmejala: »Res? Jo še vedno veseli delo z otroki?«

»Sploh ne veš, kako! Kako si pa ti? Res se ti moram zahvaliti za to, kar sta z očetom naredila za nas. Njemu sem se že. Enkratnega očeta imaš, veš? Joj – toliko govorim, oprusti,« se je ugriznila v ustnico Samira.

»Ne, ti kar govori! Jaz niti ne vem, kje začeti. Zdi se mi, da ti imam toliko povedati. Verjetno nima prav veliko ljudi najboljših prijateljev na drugem delu sveta, prvič pa jih vidijo šele po desetih letih! To je čas, v katerem odrase otrok!« je bila iz sebe tudi Ema.

»Ali pa ugasne nešteto življenj,« je žalostno dodala Samira.

»Tudi to, žal. Veš, da se je ravno v tem mesecu v našem mestu zgodil samomorilski napad?« je vprašala Ema.

»Sem slišala, ja. Žal mi je.«

»Menda je šlo za teroristično celico. Zdaj iščejo ostale, ki bi lahko bili povezani s tem ...«

»Ampak, veš,« je Samira prekinila Emo, »lahko bi bilo huje.«

»Kako bi lahko bilo huje?« je presenečeno vprašala Ema. »Kako je lahko kaj hujšega od tega, da nekdo napade in ogrozi tvoj dom?!«

»Vsaj nihče ni umrl,« je tiho rekla Samira.

»Pa bi lahko!« je odvrnila vedno bolj razburjena Ema. »Saj napadalec ni pazil na to, da ne bo nikogar poškodoval! Vseeno mu je bilo za ljudi! Bi bilo bolje, če bi kdo umrl?!«

»No, nisem mislila tako ...«

»Kako pa si mislila?« je bila vsa iz sebe Ema.

»Poslušaj se. Po desetih letih se končno vidiva in ti vpiješ name zaradi enega napada v tvojem mestu!« je povzdignila glas tudi Samira. Gostje v kavarni so vse pogosteje pogledovali k njuni mizi.

»Zaradi enega napada? Tukaj ni tako kot pri vas, kjer je nasilje nekaj vsakdanjega!« je zdaj že vpila Ema.

»In srečni ste lahko, da je tako! Da lahko vaši otroci hodijo v šolo in kljub temu prežgodaj zanosijo in si otrok sploh še ne želijo. Da mladi, kot si ti, študirate, čeprav ne veste čisto dobro, kaj bi v življenju sploh počeli. Da dekleta spoznavate fante in obratno, čeprav ste eden drugega naveličani še preden se zares spoznate. Da imate pitno vodo na doseg roke in vam zato ni potrebni niti migniti!«

Samira se je zdaj zavedla, da je izkričala na najboljšo prijateljico – prijateljico, ki ji je pomagala priti v svet, po katerem je hrepenela, in prijateljico, ki jo je videla prvič v življenju in je morda ne bo nikoli več – ves gnev, ki ga je zadrževala v sebi. Gnev, ki se je kopičil ves čas, ko je primerjala svoj krivičen in ta drugi svet, o katerem je domala vsak večer sanjarila.

»Tole očitno ni bila najboljša ideja. Raje grem,« je vstala s kavarniškega stola.

»Bolje bo tako, ja,« je pripomnil natakar, ki je ravno položil skodelico pred gosta za sosednjo mizo. »Izvolite,« se je obrnil h gospodu, kot da se prav nič ne bi zgodilo.

Samira je kar poletela iz kavarne in ko je Ema stekla za njo, ni več videla, katero smer je »prijateljica iz pisem« ubrala.

Pozdravljena, Samira!

Vnovič ti pišem. Upam, da prejmeš to pismo in tudi, da se mi boš končno odzvala. Kot mi je znano, ste še vedno v azilnem domu in vas še niso deportirali nazaj ...

Poglej, zadnjič v kavarni ... Žal mi je, da mi bolj ne bi moglo biti. Sploh ne najdem besed, s katerimi naj se opravičim. In če bi le lahko, bi trenutek vzela nazaj in izbrisala tisti dan. Pa čeprav je bil to dan, ki sem ga čakala toliko let, in priložnost, ki je verjetno še kar nekaj časa ne bova dobili.

Vem, da se v tvojem svetu dogajajo huda grozodejstva ... Zato sem šla študirat novinarstvo, se spomniš? Želela bi si, da temu ne bi bilo tako. Prav gotovo ni pošteno, da trpi nič krivo ljudstvo. Toda tudi pri nas nismo ljudje nič krivi, sploh pa nihče med nami nima nič s tem, kar se dogaja vam. No, vsaj neposredno ne. Mislila sem, da boš razumela, zakaj smo bili tiste dni, ko ste bile z družino v naši državi, vsi nekoliko iz sebe. Oprosti za moje grobe besede in zares te prosim za razumevanje. Odpiši mi, prosim. Vse bom naredila, da ubereva stara pota najinega dopisovanja ... In res ti želim pomagati.

Izvedela sem, da na stari celini odpirajo študijska mesta za bodoče zdravnike iz tretjega sveta. Če le lahko, se obrni na spodnji naslov – to je naslov profesorja, ki je pristojen za izbor študentskih kandidatov. Napiši vse o sebi in ne pozabi omeniti svojih izkušenj na področju medicine. To je morda priložnost zate in za tvoje, da ostanete v tem svetu. Mislim, da bi bilo neumno, če je ne bi vsaj poskusila izkoristiti.

Sicer pa je to zadnje pismo, ki ti ga pišem od doma. Jutri namreč odpotujem na tvojo celino. Ne vem, če sem ti omenila, da je oče že pred časom ostal brez službe. Ko se je to zgodilo, sem si našla delo na lokalni televiziji. Hitro sem napredovala in prišla do nacionalne televizijske hiše, ki me zdaj kot poročevalko pošilja tja, kamor sem želela. No, dala sem prošnjo in jim malo skakala po glavi, da sem to dosegla, če sem iskrena. ☺ Videti je, da ima tvoja mamica prav – očitno res lahko vsaka stvar, tudi negativna, kot je recimo izguba službe mojega očeta, prinese nekaj dobrega. Ko in če mi boš odpisala, piši kar na moj domači naslov, ker mi bo mami posredovala vso pošto, ko se bom enkrat ustalila na »vašem koncu«.

Rada te imam, ne pozabi tega! In še enkrat: zelo mi je žal za najin propadli kapučino. Naslednjič pa ti častiš! ☺

Vedno tvoja Ema

Živijo, Samira!

Ne bom ti kar tako nehala tečnariti; mi je prav vseeno, kaj misliš! Enkrat mi boš morala odgovoriti na gomilo mojih pisem, sicer te še najdem! ☺

No, zdaj sem se končno nastanila v prestolnici tvoje domovine, kjer ste tudi ve postale, preden ste jo dokončno zapustile. Zares je škoda, da je treba ljudem bežati iz tako čudovite dežele in njenih krajev!

Že na poti sem spoznala enkratnega človeka, zdravnika kirurga z Zahoda, ki vsako leto za nekaj mesecev pripotuje sem in prevzame delo v tukajšnji bolnišnici. To se me je res dotaknilo; sploh ker doma zasluži nekajkrat več od povprečnega državljana, tule pa malodane več zapravi, kot pa zasluži. No, pretiravam, saj zapravljati nima niti časa, ker je ves čas v bolnišnici – ne vem niti, kdaj sploh spi! Vsekakor plačilo, ki ga dobi tule, ni vredno omembe. Ko sem ga vprašala, zakaj sploh prihaja vsa leta sem, ko obenem tvega glavo, po drugi strani pa ga doma čaka družina, mi je rekel, da mu delo tule predstavlja tak izziv, kot mu ga zahodni svet nikdar ne bo ponudil. Da tu vidi primere, ki jim ni para. Najprej sem se zgrozila ob tem njegovem odgovoru, kajti pomislila bi, da se vrača zaradi želje, da bi komu pomagal. Vendar pa bolj ko razmišljam o tem, bolj sem prepričana, da niti ni pomembno, zakaj prihaja sem. Če bi ga sem vodil kak drug občutek, morda svojega dela ne bi opravljal tako zavzeto in srčno. Tako pa je čudovit, prav res! Seveda je že zaslužil mojo novinarsko pozornost, čeprav je niti ni želel ...

Naslednja bo zgodba o dečku, ki je zaradi mine ostal

brez vseh udov, vendar še vedno verjame v boga. Pravi, da mu ta pomaga začeti vsak dan znova. Neverjetno, ni kaj!

Draga moja Samira, ne moreš si misliti, kako te pogrešam. Zdaj, ko sem v tvojem svetu, še toliko bolj. Zdi se mi, da sem s teboj bolj povezana, ko hodim – vsaj deloma – po stopinjah, ki si jih opravila s svojo družino. Iskreno tudi upam, da si se uspela vpisati na fakulteto in da si ostala tam, kjer si si vedno želela. Zdaj razumem, od kod je to hrepenenje izviralo. Upam tudi, da ste se uspele povezati z očetom in da ste spet skupaj kot družina. Takole od daleč šele vidim, kako krhka je bila ves čas moja družina, čeprav je imela vse pogoje, da bi ostali povezani. Kljub vsemu pa vse moje zelo pogrešam, sploh Aleksa ...

Prosim, piši mi.

Vedno tvoja Ema

Draga Samira,

ne vem, ali naj sploh še ohranjam upanje, da se bo najino dopisovanje nadaljevalo, pišem pa ti, ker moram ta pisma odposlati. Očitno se je ves moj svet skrčil predvsem nate. Pa upam, da si tam nekje ...

Joj, koliko upanja začutim vsak dan! Zdaj vidim, da je resnično le upanje tisto, ki tu ohranja ljudi pri močeh in jim daje voljo, da si prizadevajo za več: bodisi za odhod v boljši svet bodisi da zgolj začnejo dan. Zdaj sem se spomnila na onega fanta brez udov, ki sem ti ga zadnjič omenila in ki z božjo pomočjo začenja vsak dan. Ta fant, tako poln moči in volje, s katerim se še vedno skoraj vsak dan vidim, ni bil dovolj zanimiv za mojo televizijo. Pripravila sem izvrstno zgodbo, ki sem jo začela z njim kot žrtvijo bomb, ki so videti kot igračke, in nadaljevala s podatki, koliko je takšnih žrtev dnevno v glavni bolnišnici in koliko naj bi jih bilo letno po vseh državah. No, vse to ni bilo zanimivo za urednike. Namesto tega so mi zagrozili, da me bodo, če ne bom vnaprej predlagala tem in počakala njihove odobritve, odpoklicali. Tako bi jih nahrulila! Ampak moram biti potrpežljiva, vem. Potrpežljivosti se pravzaprav zdaj prvič učim od tukajšnjih ljudi. Težka naloga ...

Kako si kaj ti? Če mi ne boš kaj kmalu odpisala, bom začela domnevati, da je res še kaj narobe. Toda če ste uspele prebežati iz tega sveta, si ne predstavljam, kaj bi lahko bilo narobe v našem svetu ...

Se spomniš zdravnika, ki sem ti ga omenjala? Kirurga? Minili so štirje meseci njegovega dela tu in jutri odhaja domov k družini. Sploh nima energije za veselje, tako utru-

jen je. Mislila bi si, da bo naslednjih nekaj mesecev, ko bo spet doma, le spal.

Sicer sem tudi jaz precej utrujena. Tako sem si želela prenesti v svet »zgodbe Samir«, zdaj pa so mi jo uredniki takole zagodli! Želijo si neke politične zgodbe iz zakulisja ... Kakšna politika, če pa so stvari tako nerazumljive – za nikogar se ne ve, na katerem bregu zares stoji in na katerem bregu bo stal naslednji dan. Tako so zanesljivi viri prava redkost, ne želim pa v svet pošiljati neverodostojnih informacij. Potem poročam »kar nekaj« oziroma podajam drobce posameznih dogodkov, o katerih že vnaprej vem, da si ljudje ne bodo znali ustvariti prave slike. Toda to našim urednikom zadošča. Res sem razočarana ...

Upam, da si dobro. Še enkrat te prosim: PIŠI MI.

Ema

Draga moja Ema,

resnično mi je žal, da nisi prejela mojih pisem. Po mojem sem ti jih tudi jaz poslala kakšnih sto. Pa poskušam še stoprvič.

Upam, da to, da ne prejmeš mojih pisem, ne pomeni, da je divjanje v naši deželi še hujše, čeprav je bilo to vedno le vprašanje časa. Še vedno ne razumem, zakaj je toliko sovraštva; tudi zdaj ne, ko sem že odrasla. Pa sem mislila, da sem bila že kot otrok precej odprte glave in sem se spraševala o stvareh, ki še moje mamice niso zanimale. Zdaj, ko ta svet opazujem z zornega kota, ki si ga imela ves čas ti, vidim tudi, da je vse tako blizu. Težko rečem, da je tisto moj in tole tu tvoj svet. Oba svetova sta najina, le njuni deli so nekoliko različni, pa čeprav sploh niso daleč vsak sebi. Res pa še danes ne morem verjeti, da si se ti, draga Ema, po svoji volji odrekla temu delu. Upam, da se kaj kmalu vrneš, ker morava res na eno sproščeno kavo.

Da ne boš preveč zaskrbljena zame, naj ti povem, da sem že skoraj na polovici študija medicine in da nam je uspelo urediti dokumente za stalno bivanje tule. Tako se ne bomo

več vrnili nazaj, saj je to naš dom. Medtem ko s sestro študirava – ona se je zdaj posvetila otroški psihologiji –, mamica obiskuje kuharski tečaj, ki je že njen tretji, odkar smo tule! Povsem jo je prevzelo. Všeč ji je, ker je na ta način v stiku z ljudmi, precej dobro se je že naučila jezika, obenem pa ji je všeč usvajanje tukajšnje kulture. Še sama se ji ne morem načuditi, ko pa je bila vedno tudi proti temu, da hodim v šolo. Se spomniš? No, očitno se ljudje res vseskozi spreminjamo. Le naša babica se ne spreminja. Še vedno je modra in predvsem nas vse tri svari, da pazimo nase in naj ne bomo pretirano odprte do ljudi, ki jih ne poznamo. Še najbolj jo upoštevana s sestro, medtem ko jo mamica kar presliši in si cel čas njenih modrovanj prepeva. Če povem po resnici, mislim, da je zaljubljena. Zato tudi ti tečaji in neka nova energija, ki je nobena od nas ni še nikdar videla pri njej. O tem seveda nič ne reče. V splošnem je še vedno takšna, kot so »naše ženske«: stvari pač držijo zase. Morda sem pa zato že od malega drugačna od njih – ker sem si dopisovala s tabo in sem le malo stvari zadržala samo zase ...

Sem pa zato zase – vse do sedaj – zadržala to, da sem videla očeta. Bilo je na letališču, ko smo se s sestro, mamico in babico vračale iz tvojega mesta na obalo, kjer smo bile še nekaj časa v azilnem domu. Skočila sem na stranišče, ko sem ga z malim fantkom videla stopiti iz moškega stranišča. Mali mu je bil čisto podoben, le bolj svetle polti je bil. Zunaj pa ju je čakala svetlolasa ženska, ki je malega poljubila na lice. Očeta sem poklicala. Obrnil se je k meni, ko pa ga je ženska v tvojem jeziku vprašala, kdo je to, je skomignil z rameni. Pa so šli in meni so se

usule debele solze. To so bile zadnje solze, ki sem jih potočila zanj. Ni treba, da moja družina ve za to, saj je dovolj pretrpela ... Zato sem to srečanje zadržala zase. Po drugi strani pa verjetno ne morem zameriti niti očetu – tako kot smo si me želele novega življenja, si ga je verjetno tudi on. Ko se mu je to ponudilo, ga je zagrabil. Kdo sem jaz, da bi to obsojala?

Tudi jaz sem z vsemi štirimi zagrabila priložnost za študij medicine. Zares hvala za posredovan kontakt. Profesor je neverjetno naklonjen tujim študentom, po drugi strani pa tako strokoven, da lahko le s spoštovanjem gledam nanj. Celo osebno se je zavzel za to, da sta lahko poleg mene v mestu ostali tudi moja mamica in babica. Sestra je bila namreč prav tako takoj sprejeta na fakulteto in študijski program, ki si ga je želela.

No, moja babica na vse to gleda precej sumničavo. Sprašuje se, kaj želi od nas, da se takole zavzema za tujce. Ampak ji ne smemo zameriti; koliko zla je videla v življenju ... Ob vsem tem je čudno, da sploh koga sprejme v naš dom. Profesor je namreč nekajkrat prišel preverit, kako smo, in ostal na skodelici čaja ...

Draga moja Ema, upam, da si boljše, da si močna in da opravljaš delo, kot si si ga želela. Vem, da je težko v svet poslati zgodbe naših ljudi. Neverjetno spoštujem tiste, ki si za to prizadevate. Zdaj, ko spremljam tukajšnje medije, vidim, da tamkajšnje dogajanje ni nič posebnega v primerjavi z dogajanjem tudi ponekod drugod po svetu in pa predvsem v primerjavi s tem, kaj se tukaj predvaja na televizijskih programih – od vesternov do kriminalk in fantastičnih filmov dalje. Tako ves teror, ki se zares

*dogaja, izgubi svojo grozo in postane sprejemljiv,
predvsem pa oddaljen. Tudi od nas je sedaj oddaljen,
priznam. Obenem sem vesela za to.*

*Hvala še enkrat za tvoj trud, kajti če ne bi bilo tebe, bi
imela moja družina le prazno upanje za boljši jutri.*

Upam, da se kmalu vrneš. Saj si že dovolj videla, kajne?

Iskreno tvoja Samira

Draga Samira,

tvoje pismo je bilo tak blagoslov! Morda pa ima pri tem kakšna višja sila, kaj pa veš. Prejela sem ga namreč ravno dan pred tem, ko bom za nekaj časa odrinila iz prestolnice. Grem namreč dalje po tvojih sledih.

S še dvema novinarjema bomo manjšim vojaškim konvojem odpotovali do več sto kilometrov oddaljenega begunskega centra. V prestolnico je namreč prišlo sporočilo, da je to koncentracijsko taborišče, ne pa begunsko pribežališče. Ko sem to omenila urednikom, so novico pograbili kot še nikoli in potem sem morala uporabiti vse svoje čare, da se bomo lahko na to pot podali tudi novinarji. No, pravzaprav sta druga dva fotograf in snemalec, tako da sem poročevalka le jaz. Kot da ne bi urednikom že tako zagotavljala dovolj ekskluzivnih zgodb! Ampak kaj naj, ko jih nočejo objaviti. Zdaj sem se že skorajda navadila zavrnitev, a kljub temu se jim ne dam. Ne morem mimo zgodb, kot je pripoved skupine deklet, ki so zbežale iz uporniške vojske, kjer so bile spolne sužnje vojakom. Ali pa mimo zgodbe fanta iz rehabilitacijskega centra, kjer se je spet socializiral iz otroka vojaka. Ali pa zgodbe malega dečka, ki so ga vrstniki pretepli na ukaz vojakov, ker ni mogel več nositi velikih kanistrov vode!

Pravim, da se urednikom ne dam, ampak v sebi čutim, da se moj čas tu počasi zaključuje. Občutek imam, da je to nekako zadnja daljša pot, ki jo bom opravila, preden se vrnem domov. Potem bom dala odpoved in napisala obsežno knjigo, v kateri bodo dobile zasluženno mesto vse te zgodbe in še mnoge druge, ki ti jih ne bom omenjala v pismu, ker so enostavno preveč grozne.

Recimo pa, da zdaj razumem, zakaj se tu ljudje zatekajo k bogu s toliko vdanosti in čustev. Še jaz sem našla svojega angela varuha. Resno mislim! Ko sem v stiski ali je položaj kdaj napet – nazadnje je bilo to prejšnji teden, ko sem med intervjujem z ministrom čas, ko je skočil na stranišče, izkoristila za hitro brskanje po njegovi pisarni –, ga pokličem in on pride. Čutim ga. Upam, da bo ob meni tudi na tej poti do begunskega centra.

Zdaj moram oddati pismo, da ga res prejmeš. Se kmalu vidimo!

Ema

P.S.: Neverjetno srečna sem zate in za tvojo družino! Zaslужile ste si lepo življenje in uživajte ga. Pa srečno na fakulteti!

Aja, pa še to. Morda pa babica ni v zmoti glede profesorja. Bi zaupala njenim občutkom v begunskem centru? Če da, potem morda ni napačno, da jim zaupaš tudi zdaj, pa čeprav ste daleč od centra. Bodi dobro!

Moja draga Samira,

pišem ti pismo, za katerega sem še najmanj prepričana, da ga boš prejela, a ga pišem, kot bi ga pisala svojemu angelu varuhu. Kar moram sporočiti, kako sem. Morda si pa moj angel varuh prav ti, kaj pa vem ...

Ko smo prispeli v tukajšnji begunski center, so se naši strahovi uresničili – res je bilo to koncentracijsko taborišče. Še danes nismo prepričani, kdo ga je upravljal, toliko različnih vojaških skupin je že na tem območju. Ljudje v njem so prav tako s toliko različnih območij, da je nemo-goče reči, komu je bilo taborišče sploh namenjeno. Vse skupaj ima zame še manj smisla, kot ga je imelo, ko sem prispela na to celino. Toliko je sovraštva, pa sploh ni čisto jasno, proti komu je naperjeno in zakaj. Zgolj sovraštvo in posledično divjanje povsod naokoli ...

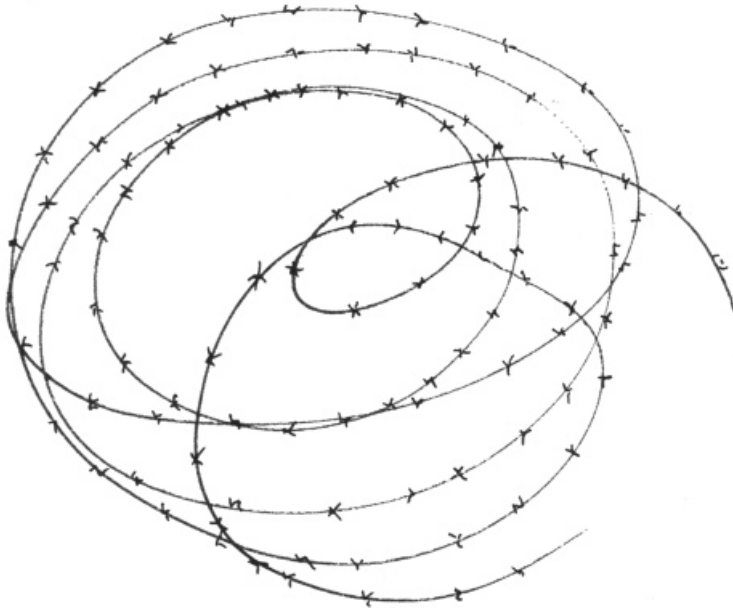
Ko pomislim, da se ljudem v razvitem svetu niti sanja ne, kako lepo živijo, postane v moji glavi še večji kaos. V enem od pisem si napisala, da ni moj in tvoj svet – da je le en skupen svet ali nekaj takega. Če gledam fizično, je to še kako res, če pa gledam psihično, se je v meni v zadnjem času nabralo toliko grozno žalostnih zgodb in izkušenj, da jih verjetno ne bom mogla deliti z nikomer.

Grozot, ki sem jih videla tu, nisem videla v nobenem filmu in zanje nisem slišala v nobeni pripovedi. Morda zato, ker je slišati drugače kot videti. Prihranila ti bom podrobnosti, kot si jih ti, domnevam, prihranila meni, ko si bila še tu.

Naj povem le, da je, še preden smo prispeli do cilja, razneslo tank pred nami, v katerem sta bila tudi moja novi-

narska kolega. Ostali trije tanki v konvoju so prišli do cilja in kakršenkoli napad sploh ni bil potreben – upravljavci taborišča so takoj pobegnili. Po prvotnem načrtu bi sicer morala biti tudi sama v prvem tanku, a so me tik pred zdajci prestavili v drugega. Zato hvala, angel!

No, morda bi bilo bolje, da v taborišče ne bi nikoli stopila. Koliko gorja je bilo tu zgorelega v človeških kosteh in odrezanega v kosih človeškega mesa, koliko trpljenja v še živelih okostnjakih ... Tako podhranjeni so ti ljudje! Ne vem, ali si bodo sploh kdaj zares opomogli, tudi ko in če jih bodo spravili k sebi. Ostaja spet le upanje; če je to bog, naj bo bog!

Morda pa bo njihovo upanje sočlovek, saj smo poklicali okrepiteve in močno zdravniško ekipo, ki je menda že na poti. A priti iz prestolnice do sem zahteva skoraj dva tedna in le upam, da bomo tako dolgo zdržali. Hrano in vodo, kar smo je imeli, smo porazdelili med ljudi. Nismo imeli srca, da bi jo hranili zase, čeprav bi jo po ukazih morali. Danes smo brez vode že osmi dan in bližnji vodnjak, iz katerega naj bi se prvotno napajal begunski center, je zastražen s strani upornikov. V tank, ki je šel tja in skušal eliminirati upornike, je nek deček odvrigel ročno bombo in vsi v njem so pomrli. Tako smo mi ostali v dveh tankih, preživeli civilisti – če sploh še so – pa so še kar v taborišču.

Draga moja Samira, še enkrat izražam upanje, da prejmeš to pismo. Morda ti ga bom kar osebno izročila. Naj dodam, da mi nikdar ni bilo žal, da sva se spoznali. S tvojo pomočjo sem spoznala svet tak, kot je. Ni cel slab in ni cel grd, je pa zelo raznolik in vsi skupaj bi si morali prizadevati, da bi bil čim lepši. Žal mi je edinole najinega propadlega kapučina. Upam, da se ti odkupim zanj – če ne zdaj, pa v prihodnjem življenju!

Za vedno tvoja Ema

Najdražja prijateljica,

počutim se tako krivo. Zato, ker si odšla po mojih stopinjah in ker je bil propadli kapučino tudi moja krivda. Verjetno pa bi danes tudi sama sedela na tisti strani kavarniške mize, na kateri si sedela ti, in verjetno bi bila moja reakcija glede takratnega napada podobna, kot je bila tvoja. Ravno prejšnji mesec se je zgodil nov napad, ki pa je terjal tudi človeške žrtve. Kot dežurna zdravnica sem tiste dni delala skorajda brez počitka. Seveda je zdaj cela država na nogah in čutiti je paniko, kot se je spomnim iz otroštva. Očitno blazni cel svet. Še enkrat se potrjuje, da ni ne mojega ne tvojega, je le skupen svet.

Ko si mi pisala zadnje pismo v tistem prekletem tanku – si morala iti tja, kaj? –, si se bala, da ga ne bom nikdar dobila v roke, vendar si upala drugače. Prav tako pišem tudi jaz tebi; vedoč, da ga ne boš mogla prebrati, a v upanju, da bo tvoja duša začutila moje sporočilo. Tvoje pismo mi je izročila tvoja mama, ko so te pripeljali nazaj ...

Ker si življenje posvetila pripravi, da boš šla po mojih sledeh, in ker si potem storila vse, da bi svetu posredovala zgodbe tudi o drugih Samirah, ti dolgujem najmanj začetek zaključka moje zgodbe. Zaključka verjetno še nekaj časa ne bom napisala – vsaj, če me bo uslišal tvoj angel, ne ... Gotovo pa je, da ostajam tu. Ne le služba zdravnice, ki sem si jo želela že kot deklica, sedaj me tu drži tudi mož in najino dete.

Se spomniš Ismeta? No, Ismet se je vrnil v moje življenje v zadnjem letniku študija, ko je bil na izmenjavi. On je namreč v sosednji državi prav tako študiral medicino. Kako podobne so naše želje in kako skrivnostna so naša

pota, kajne? Ko sva šla nekajkrat skupaj ven, se je iskrica, ki ni nikdar zares zamrla, vrnila. Sedaj, po skoraj štirih letih skupnega bivanja pa sva tik pred tem, da povijeva dojenčka. Če bo deklica, bo zagotovo Ema.

Ti, draga prijateljica, me namreč vsak dan opominjaš, da je življenje čudovito in da se ga splača živeti. Upam, da si si uspela odgovoriti na vsa vprašanja in da je tvoja duša mirna. Vem, da bom sama dala vse od sebe, da povrnem tukajšnjim »Emam« to, kar je neka Ema naredila zame.

Počivaj v miru,

Samira

Pričujoča knjiga o dveh dekletih, ki prihajata iz povsem različnih svetov, a vendarle živita na istem planetu, je rezultat sinergičnega dela avtorice in nepogrešljivih ustvarjalcev – ilustratorke in oblikovalca. Trio je skušal s podrobnostmi, kot so bodeča žica in golob kot varuh, vdahniti romanu tisto, kar mu pritiče – ne le zgodbi dveh deklet, ampak pravo “knjižno dušo”.

Avtorica

Alenka ŽUMBAR KLOPČIČ (1981) je ekonomistka in magistrica poslovnih ved ter mednarodnih študij. V novinarskih in uredniških krogih je znana kot Alenka Žumbar, kot pisateljica pa se podpisuje Alenka Klopčič. Na knjižnih policah je mogoče najti njene otroške zgodbe: *Vigo išče dom*, *Nosorog Jani je hotel leteti*, *Poredni veвериček Danček*, *Zaljubljeni deževnik Martin*, *Črt in Lena*, *Čebelji ples* ter *Eko pravljica*, *Hišek in Sonček*, *Hišek in Elektromobil* ter *Drugačna zgodba o hrastu in Pi – zadnji polarni medvedek*, ki sta izšli tudi v angleščini. Spomladi 2011 je izdala tudi svoj reportažni prvenec *Od Samsa do Bakuja*. Alenka piše in izdaja knjige za živali in za naravo, saj del sredstev od prodaje knjig z živalskimi junaki namenja zavetiščem za živali, s knjigami na temo okoljske problematike, kot so krčenje gozdov in podnebne spremembe, pa svoja okoljska opozorila krepi z izdajo na recikliranem papirju. Pričujoča knjiga je njen prvi mladinski roman, s katerim opozarja, da imamo na enem planetu več kot en sam svet. Več o Alenkinem delu si lahko preberete na www.ekoknjiga.si.

Ilustratorka

Marta BARTOLJ (1979) je diplomirana slikarka. Zanima jo predvsem ilustracija, njena izrazna moč in likovna vrednost ter možnosti, ki jih ta umetniška smer ponuja. V njej je našla svoje zavetje, to je njen oder, na katerega postavlja ponotranjeni vizualni svet. Počuti se kot igralka, ki se postavlja v mnoge vloge. Ker ilustracija postaja samostojna in vedno bolj cenjena likovna zvrst, tudi sama razmišlja o tem, kako bi čim bolj raznoliko pristopila k različnim projektom, ki so ji ponujeni. Ustvarja tako v tradicionalnih medijih (barvice, akvarel, tempera, tuš) kot tudi v modernejših, kot je na primer digitalna ilustracija, ki nastane s pomočjo računalnika in ustrezne opreme. Na področju ilustracije deluje od leta 2005. Poleg ilustracij za otroške slikanice in didaktične ilustracije je ustvarjala tudi stripe za eno izmed otroških revij pri nas.

Nekaj njenih ilustracij je na ogled na spletnem naslovu martabartolj.blogspot.com.

Oblikovalec

Roman PEKLAJ (1965), grafični oblikovalec in ilustrator, dela v svojem poklicu od leta 1985. V svoja dela vpleta značilno stripovsko ilustracijo, računalniško grafiko, fotografijo in kolaž. Leta 1998 je dobil 3. nagrado za zaščitni znak lutkovnega festivala Unima v Ljubljani, dve leti pozneje pa je zmagal na jugoslovanskem natečaju za zaščitni znak Montenegrobanke. Leta 2000 je dobil 3. nagrado za vektorsko ilustracijo na festivalu novomedijske umetnosti Pixxelpoint.

Zanimanje za nova digitalna orodja ga je pripeljalo v stik z revijo Monitor: s svojimi ilustracijami je opremil njene prve številke. Po ustanovitvi lastnega studia je začel delati za slovenske reklamne agencije in knjižne založbe. Od leta 2003 do 2005 je kot ilustrator sodeloval pri prenovljeni reviji Gospodarski vestnik, kot ilustrator in animator pa je sodeloval pri različnih izobraževalnih multimedijskih projektih. Je dolgoletni sodelavec Založbe Pasadena, za katero likovno opremlja knjižne izdaje. Leta 2010 je bila v KUD France Prešeren pregledna razstava njegovih del. S projektom *Spoznajte čebeljo družino* in igralnimi kartami *Črni Peter* pa se je uvrstil na 9. Bienale slovenske ilustracije. Pregled njegovega dela je na ogled na njegovi spletni strani www.peklaj.net.

Pisma dveh deklet

Emu in Samira

Alenka Klopčič

Ilustracije: Marta Bartolj

Oblikovanje: Roman Peklaj

Lektoriranje: Maja Sušin

Izdala: Eko knjiga,

www.ekoknjiga.si

alenka.klopacic@ekoknjiga.si

Alenka Klopčič

Pisma dveh deklet

Emi in Samira

"Joj, da pa tista tvoja prijateljica vse, kar pojé, izbljuva, se mi zdi pa ... No, enostavno nimam besed, glede na to, da tule stojimo v vrsti za hrano, pogosto pa jo za tiste zadnje v vrsti celo zmanjka."

Te povedi zame povzemajo sporočilo Pism dveh deklet. Zgodba o Emi in Samiri spretno prepleta osupljive podobnosti težav z družino in odraščanjem, s katerimi se spopada vsak, naj bo v begunskem taborišču ali v spodobnem urbanem okolišu razvitega sveta.

Kot že v svojih knjigah za otroke tudi tokrat Alenka Klopčič dokazuje, da ima ostro oko za navidez nepomembne podrobnosti in sposobnost, da iz njih ustvari vznemirljivo otroško in človeško zgodbo, ki odpira oči. Ta knjiga me opominja na nekaj, kar vsi – tudi novinarji, ki imamo najboljše izhodišče, da bi takšen odnos lahko poskusili spremeniti, – še predobro vemo in prepogosto pozabljamo ali prezremo. Sočutje do trpljenja ljudi je pojav s kratkim rokom trajanja. Preprosto se preveč ukvarjamo z lastnim ugodjem, da bi posvetili dovolj energije, časa ali denarja in olajšali trpljenje tistih, ki pomoč zares potrebujejo.

Hrvaška, moja domovina, se je v svoji polpretekli zgodovini soočala z upi in razočaranji, ki so jih prinašale zaveze mednarodne skupnosti. Ali zares vsi živimo v istem svetu? Ta tematika knjigo spremeni v izjemno doživeto branje, ki ga še bolj mikavnega dela zapis v ne zelo običajni pisemski formi.

Igor Ilić, Thomson Reuters

ISBN 978-961-92964-9-3

9 789619 296493